

CONV 685/03

NOT

---

från: Presidiet

till: Konventet

Ärende: Utkast till artiklar om yttre åtgärder i det konstitutionella fördraget

---

Dokumentets innehåll:

Sidan 2   I.   Huvudinslagen

Sidan 9   II.   Vägledande översikt

Sidan 12   III. Artiklarna med kommentarer

Förklarande not: huvudinslag

1. Syftet med denna not är att lägga fram ett förslag till struktur och innehåll för artiklarna om unionens yttre åtgärder. Det bifogade dokumentet innehåller utkast till artiklarna 29 och 30 i första delen, i enlighet med den struktur för fördraget som överlämnades den 28 oktober 2002 (CONV 369/02) och de relevanta artiklarna för avdelning B i andra delen av konstitutionen.
2. I artiklarna återges, uttryckta i det konstitutionella fördragets formuleringar, de rekommendationer från arbetsgrupp VII för yttre åtgärder och från arbetsgrupp VIII för försvarsfrågor som fick ett brett stöd vid de påföljande debatterna i konventet. I artiklarna införlivas dessutom ändringar till följd av de övergripande frågor som redan behandlats av konventet: status som enda juridisk person samt förenkling av instrument och lagstiftningsförfaranden. De innehåller även utkast till bestämmelser om en "klausul om solidaritet" för första och andra delen eftersom plenardebatten stödde att sådana bestämmelser förs in i konstitutionen.
3. Efter att ingående ha övervägt den nuvarande situationen och erfarenheterna av Irakkrisen anser presidiet
  - a) att det är nödvändigt att godta att utvecklingen av en gemensam utrikes- och säkerhetspolitik är en process som ofrånkomligen måste ske genom att främja samstämmighet och ömsesidig solidaritet, men
  - b) att det även är nödvändigt att i konstitutionen fastställa effektivare institutionella mekanismer för att förstärka och stödja denna process.

Övergripande struktur för artiklarna i andra delen

4. I de befintliga fördragen återges de rättsliga grunderna och de särskilda bestämmelserna om unionens/gemenskapens yttre politik och åtgärder i olika delar av fördragen. På rekommendation från arbetsgrupp VII har i den nya texten alla dessa bestämmelser placerats i samma avdelning i konstitutionen (avdelning B i andra delen) som delats upp i sex kapitel. Vissa kapitel har delats upp ytterligare i underavsnitt.

Denna nya struktur syftar till att ge en mer sammanhängande överblick över hur och inom vilka områden unionen kan agera på den internationella scenen. Den ändrar ingalunda det faktum att olika villkor gäller för olika politikområden. Förfaranden för beslutsfattande, instrument och de olika aktörernas roll varierar i förhållande till det berörda politikområdet.

Övergripande artiklar

5. De båda inledande artiklarna i avdelning B är av övergripande natur. Den första innehåller en beskrivning av de bakomliggande principer och de övergripande syften som bör vägleda unionens åtgärder på det internationella planet. Den föreslagna texten är den som rekommenderades av arbetsgruppen för yttre åtgärder. I den andra artikeln, som ersätter den tidigare bestämmelsen om "gemensamma strategier", anges det hur Europeiska rådet kan göra det möjligt för unionen att mobilisera instrument som omfattar olika politikområden för att ge konkret form åt dess strategiska förhållningssätt gentemot ett land, en region eller en fråga.

"Utrikesminister"

6. Enligt en rekommendation från arbetsgrupp VII skulle EU:s åtgärder kunna göras mer samstämmiga och EU:s representation tydligare genom att man skapar en befattning "med två hattar", där en person innehar befattningarna både som hög representant och som kommissionsledamot för yttre förbindelser. Även om några personer framhävde risken för spänningar mellan institutionerna fick denna rekommendation ett brett stöd vid plenarmötet. De bifogade artiklarna har utarbetats under antagandet att konventet önskar rekommendera detta nya system enligt vilket innehavaren av de sammanslagna ansvarsområdena, härnå kallad "utrikesminister", skall utnämnas av Europeiska rådet med godkännande av kommissionens ordförande och skall
  - bidra till utarbetandet och ansvara för genomförandet av GUSP/ESFP för vilka han/hon skall erhålla ett mandat från rådet och för vilka han/hon inte skall underkastas kommissionens kollegialitet, och
  - ha särskilt ansvar när det gäller yttre förbindelser (tidigare frågor under första pelaren) i egenskap av kommissionsledamot. Beslut av kommissionen på dessa politikområden skall fortsätta att vara underkastade kollegialitet.
7. När utrikesministern utövar sin initiativrätt på GUSP-området kan han/hon söka stöd hos kommissionen och därmed lägga fram förslag gemensamt med kommissionen på detta område.
8. Gemensamma förslag från kommissionen och utrikesministern skall dessutom kunna läggas fram för rådet och Europeiska rådet när det gäller frågor som berör både aspekter på yttre åtgärder vilka tidigare tillhörde första pelaren och GUSP.

9. När det gäller förhandlingar om internationella avtal skulle utrikesministern ha ansvar endast eller huvudsakligen för GUSP-avtal, medan kommissionen skulle behålla sin roll för andra typer av avtal. Om ett avtal skulle täcka båda områdena, skulle förhandlaren eller den ansvarige för förhandlingsgruppen därför utses av rådet.

Gemensam utrikes- och säkerhetspolitik (kapitel 1 A)

10. På grundval av det tillvägagångssätt som beskrivs i punkt 3 föreslås två huvudsakliga grupper av ändringar:
- a) Ändringar som föranleds av inrättandet av en tjänst som EU:s utrikesminister, vilken skulle utföra uppgifter som för närvarande åligger höge representanten, ordförandeskapet och kommissionen. Utrikesministern skall tillsammans med medlemsstaterna ha förslagsrätt i GUSP-frågor och en uttrycklig roll när det gäller att formulera och genomföra politiska beslut.
  - b) Ändringar som syftar till att främja förberedande konsultationer och ömsesidig samstämmighet i synsätt och solidaritet. Det finns en uttrycklig bestämmelse om extra möten för Europeiska rådet när den internationella situationen kräver ett gemensamt förhållningssätt inom EU. En annan bestämmelse gör det möjligt för utrikesministern att säkerställa samordningen av medlemsstaternas ståndpunkter inom internationella organisationer.
11. På förslag av ett stort antal konventsledamöter finns det bestämmelser om en utökad användning av omröstning med kvalificerad majoritet (KMO). Detta skulle vara fallet när rådet fattar beslut om gemensamma förslag från utrikesministern och kommissionen, och genom en fullmaktsklausul skulle Europeiska rådet kunna utvidga rådets användning av KMO i GUSP-ärenden.

Gemensam säkerhets- och försvarspolitik (ESFP) (kapitel 1 B)

12. I konstitutionen anges det klart, såväl i artikel 29 i den första delen som i den andra delen, att ESFP utgör en integrerad del av GUSP. Flera av artiklarna om ESFP är nya, och där återges i form av fördragsbestämmelser rekommendationerna från arbetsgrupp VIII samt den viktigaste utvecklingen sedan Europeiska rådets möte i Köln (1999).
13. Petersberguppgifterna har uppdaterats, och i bestämmelserna om krishantering fastställs en mer samstämmig användning av civila och militära instrument. Ett annat viktigt inslag är införandet av olika former av flexibilitet för att grupper av länder som önskar inleda ett närmare samarbete skall kunna göra detta inom unionens ramar.
14. En annan nyhet är inrättandet av en byrå för försvarsmateriel och strategisk forskning, vars uppgift är att främja en förbättring av de militära resurserna. Denna byrå skulle även göra det möjligt för grupper av medlemsstater att samarbeta om särskilda program och på så sätt förlägga inom EU:s ramar former av samarbete som för närvarande äger rum utanför unionen.

Finansiella bestämmelser (kapitel 1 C)

15. Kapitel 1 innehåller även finansiella bestämmelser där de befintliga bestämmelserna i stort sett upprepas. Men det finns nya bestämmelser för att snabbt kunna finansiera brådskande GUSP-åtgärder, särskilt för att förbereda krishanteringsoperationer.

Handelspolitik (kapitel 2)

16. Den nya texten syftar till att lägga fram en förenklad version av de nuvarande artiklarna. Europaparlamentets roll har dessutom förstärkts, såväl för att anta ensidiga åtgärder som för att ingå internationella avtal.

Samarbete med tredje land (kapitel 3)

17. I detta kapitel har olika typer av yttre stöd och samarbete sammanförts. De har indelats enligt tre huvudrubriker:

- I: Utvecklingssamarbete
- II: Ekonomiskt, finansiellt och tekniskt samarbete med tredje land
- III: Humanitärt bistånd

I. Utvecklingssamarbete

18. I utkastet till artiklar framhävs det att Europeiska unionens och medlemsstaternas politik skall komplettera och ömsesidigt förstärka varandra.

II. Ekonomiskt, finansiellt och tekniskt samarbete med tredje land

19. Den viktigaste föreslagna ändringen i dessa artiklar, av vilka den första infördes i Nice, är att förstärka Europaparlamentets roll. Det föreslås en ny rättslig grund för antagandet av brådskande biståndsåtgärder genom omröstning med kvalificerad majoritet.

III. Humanitärt bistånd

20. Artikel 1 om humanitärt bistånd är ny. I de befintliga fördragen fastställs det inte någon särskild rättslig grund för humanitära åtgärder, men humanitärt bistånd omnämns i presidietts utkast till artikel 12 i den första delen av konstitutionen som en delad behörighet. I de föreslagna artiklarna erkänns den särskilda karaktären för humanitärt bistånd och den princip om opartiskhet som detta innebär. Behovet av att unionens och medlemsstaternas åtgärder ömsesidigt förstärker varandra uppmärksammas. Det ingår ett förslag om att unionen skall anordna ett frivillig "fredskår" för humanitärt bistånd.

Restriktiva åtgärder (kapitel 4)

21. I detta kapitel sammanförs i en enda artikel de två artiklarna om påföljder i de befintliga fördragen och deras räckvidd utvidgas (åtgärder inte enbart mot stater utan även mot fysiska och juridiska personer). I kapitlet införs det även en bestämmelse om information till Europaparlamentet.

Internationella avtal (kapitel 5)

22. Arbetsgrupp VII rekommenderade att de olika bestämmelser som är spridda i de befintliga fördragen om förfaranden för att inleda och föra förhandlingar och om ingående av internationella avtal skall sammanföras i ett enda kapitel. Kapitlet innehåller de olika typer av avtal som Europeiska unionen kan ingå samt en beskrivning av relevanta förfaranden, samtidigt som man bibehåller särarten för förfarandena för avtal om växelkursfrågor.

Förbindelser med internationella organisationer och tredje land – EU-delegationer (kapitel 6)

23. I överensstämmelse med rekommendationerna från arbetsgrupp VII anges det i detta kapitel att kommissionens delegationer utomlands bör blir EU-delegationer under utrikesministerns ansvar. De särskilda förbindelserna mellan Europeiska unionen och vissa större internationella organisationer omnämns.
-

II. Vägledande översikt: Jämförelse mellan förslagen till artiklar om unionens yttre åtgärder och de befintliga fördragen

	Nya artiklar	Artiklar som delvis eller med väsentliga ändringar återger bestämmelser i de befintliga fördragen	Något ändrade eller oförändrade artiklar från de befintliga fördragen
FÖRSTA DELEN – AVDELNING V			
<u>Artikel 29</u> : Den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken		✓	
<u>Artikel 30</u> : Den gemensamma europeiska säkerhets- och försvarspolitiken		✓	
ANDRA DELEN, AVDELNING B: UNIONENS YTTRE ÅTGÄRDER			
<u>Artikel 1</u> : Principer och mål *	✓		
<u>Artikel 2</u>		✓	
KAPITEL 1: A. UTRIKESPOLITIK			
<u>Artikel 3</u>			✓
<u>Artikel 4</u>		✓	
<u>Artikel 5</u>		✓	
<u>Artikel 6</u>			✓
<u>Artikel 7</u>			✓
<u>Artikel 8</u>		✓	
<u>Artikel 9</u>		✓	
<u>Artikel 10</u>	✓		
<u>Artikel 11</u>		✓	
<u>Artikel 12</u>		✓	

* Text som föreslagits av arbetsgrupp VII där principerna och målen för varje politik- och verksamhetsområde i de befintliga fördragen har införlivats.

KAPITEL 1: A. UTRIKESPOLITIK <i>(fortsättning)</i>			
<u>Artikel 13</u>			✓
<u>Artikel 14</u>		✓	
<u>Artikel 15</u>			✓
<u>Artikel 16</u>		✓	
B. GEMENSAM UTRIKES- OCH SÄKERHETSPOLITIK			
<u>Artikel 17</u>		✓	
<u>Artikel 18</u>	✓		
<u>Artikel 19</u>	✓		
<u>Artikel 20</u>	✓		
<u>Artikel 21</u>	✓		
C. FINANSIELLA BESTÄMMELSER			
<u>Artikel 22</u>		✓	
KAPITEL 2: DEN GEMENSAMMA HANDELSPOLITIKEN			
<u>Artikel 23</u>		✓	
<u>Artikel 24</u>		✓	
KAPITEL 3: SAMARBETE MED TREDJE LAND OCH HUMANITÄRT BISTÅND			
I: UTVECKLINGSSAMARBETE			
<u>Artikel 25</u>		✓	
<u>Artikel 26</u>			✓
<u>Artikel 27</u>		✓	
II: EKONOMISKT, FINANSIELLT OCH TEKNISKT SAMARBETE MED TREDJE LAND			
<u>Artikel 28</u>		✓	
<u>Artikel 29</u>	✓		

III: HUMANITÄR BISTÅND			
<u>Artikel 30</u>	✓		
KAPITEL 4: RESTRIKTIVA ÅTGÄRDER			
<u>Artikel 31</u>		✓	
KAPITEL 5: INTERNATIONELLA AVTAL			
<u>Artikel 32</u>		✓	
<u>Artikel 33</u>		✓	
<u>Artikel 34</u>			✓
KAPITEL 6: FÖRBINDELSER MED INTERNATIONELLA ORGANISATIONER OCH UNIONENS DELEGATIONER			
<u>Artikel 35</u>		✓	
<u>Artikel 36</u>		✓	

FÖRSTA DELEN – AVDELNING V			
<u>Artikel X</u> : Solidaritetsklausul	✓		
ANDRA DELEN – KAPITEL X : SOLIDARITET			
<u>Artikel X</u> : Genomförande av solidaritetsklausulen	✓		

_____

ARTIKELTEXTER MED KOMMENTARER

FÖRSTA DELEN – AVDELNING V

Artikel 29

Unionens gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik

1. Europeiska unionen skall förbinda sig att föra en gemensam utrikes- och säkerhetspolitik som skall grundas på en gradvis utveckling av medlemsstaternas ömsesidiga politiska solidaritet, på en gradvis identifiering av frågor av allmänt intresse och på en ständigt ökande grad av konvergens i medlemsstaternas uppträdande.
2. Europeiska rådet skall identifiera unionens strategiska intressen och fastställa målen för unionens gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik. Ministerrådet skall utforma denna politik enligt bestämmelserna i andra delen av konstitutionen.
3. Europeiska rådet och ministerrådet skall anta nödvändiga beslut.
4. Denna gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik skall genomföras av unionens utrikesminister och medlemsstaterna med hjälp av medlemsstaternas och unionens resurser.
5. Medlemsstaterna skall inom rådet och Europeiska rådet samråda om alla utrikes- och säkerhetspolitiska frågor av allmänt intresse för att fastställa en gemensam inställning. Innan någon åtgärd får vidtas i internationella sammanhang eller något sådant åtagande som kan påverka unionens intressen får göras, skall varje medlemsstat samråda med de övriga i rådet eller Europeiska rådet. Medlemsstaterna skall genom ett konvergent uppträdande säkerställa att unionen kan göra sina intressen och värden gällande i internationella sammanhang. Medlemsstaterna skall vara solidariska sinsemellan.

6. Europaparlamentet skall höras om de viktigaste aspekterna och de grundläggande valmöjligheterna när det gäller den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken och hållas informerat om hur den utvecklas.
7. När det gäller den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken skall Europeiska rådet och ministerrådet enhälligt anta beslut förutom i de fall som anges i andra delen av konstitutionen. De skall yttra sig om ett förslag från en medlemsstat, eller från unionens utrikesminister, som denne på egen hand eller gemensamt med kommissionen lagt fram.
8. Europeiska rådet får enhälligt besluta att rådet skall fatta beslut med kvalificerad majoritet i andra fall än dem som anges i andra delen av konstitutionen.

Kommentar

1. *I denna punkt beskrivs GUSP:s snabba utveckling som grundas på en ökande ömsesidig solidaritet, samstämmiga ståndpunkter och en politisk vilja att verka gemensamt i internationella sammanhang.*
2. *Denna punkt rör Europeiska rådets pådrivande roll. Formuleringen motsvarar rekommendation 3 från arbetsgrupp VII enligt vilken Europeiska rådet skall definiera "strategiska mål och intressen" på grundval av de allmänna principer och mål för de yttre åtgärderna som anges i konstitutionen (en text om principerna och målen för de yttre åtgärderna har föreslagits av arbetsgrupp VII och finns med i artikel 1 i avdelning B om yttre åtgärder i andra delen). I denna punkt anges sedan rådets centrala roll vid utformningen av GUSP på grundval av de riktlinjer som beslutats av Europeiska rådet. De närmare föreskrifterna beskrivs i andra delen av konstitutionen.*
3. *I denna punkt tar man hänsyn till att GUSP-instrumenten (gemensamma åtgärder, ståndpunkter och strategier) på grundval av rekommendationer från arbetsgruppen för förenkling har ersatts med "beslut". Det anges även att Europeiska rådet skall anta beslut (nu står det "skall bestämma de allmänna riktlinjerna" och "skall besluta om gemensamma strategier").*
4. *GUSP skall genomföras av unionens utrikesminister, vars uppgifter kommer att beskrivas i avdelning IV om institutionerna. Ministern kan inom ramen för sina GUSP-uppgifter av rådet och Europeiska rådet få i uppdrag att handla på unionens vägnar i internationella sammanhang. Han skall försvara unionens ståndpunkter och leda dialogen med tredje land och de internationella organisationerna. Medlemsstaterna är också skyldiga att följa och*

genomföra GUSP-besluten. Detta skall de göra med hjälp av nationella resurser, t.ex. genom att ge sina diplomatiska beskickningar i uppdrag att göra demarscher, försvara unionens ståndpunkter eller rösta enligt den överenskomna linjen i internationella forum. De särskilda representanternas roll kommer att nämnas i andra delen.

5. *I denna punkt betonas vikten av systematiskt samarbete och solidaritet mellan medlemsstaterna. Dessa är väsentliga inslag i GUSP:s verksamhet, eftersom de bidrar till samstämmighet mellan medlemsstaternas synpunkter och till en förstärkning av den politiska vilja som krävs för att man skall komma fram till gemensamma åtgärder och ståndpunkter. Skyldigheten att höra och samråda har skärpts i förhållande till EU-fördragets bestämmelser som har följande lydelse: "Artikel 16: Medlemsstaterna skall informera och samråda med varandra inom rådet om alla utrikes- och säkerhetspolitiska frågor av allmänt intresse för att säkerställa att unionens inflytande utövas så effektivt som möjligt genom ett konvergent uppträdande". (Den princip enligt vilken GUSP:s verksamhet inte skall begränsas till rådets arbete i Bryssel utan även utvecklas i tredje land och inom de internationella organisationerna kommer att anges klart och tydligt i andra delen.)*
6. *Detaljerna i denna bestämmelse kommer att anges i andra delen av konstitutionen och inkludera relevanta rekommendationer från arbetsgrupp VII. Arbetsgruppen har medgett att de nuvarande bestämmelserna i artikel 21 i EU-fördraget är tillfredsställande, men att de bör kompletteras för att inbegripa utrikesministerns deltagande i de uppgifter som beskrivs i artikel 21 i EU-fördraget: samråd om de viktigaste aspekterna och de grundläggande valmöjligheterna, samt information om utvecklingen av GUSP.*
7. *Denna punkt omfattar:*
  - a) *beslutsförfarandet (enhällighet gäller fortfarande generellt, dock med vissa betydande undantag) och*
  - b) *initiativrätten (som delas mellan utrikesministern – ensam eller gemensamt med kommissionen – och medlemsstaterna).*

I andra delen nämns undantagen från regeln om enhällighet, enligt det nuvarande fördraget:

- a) *utnämning av en särskild representant (artikel 23.2 i EU-fördraget),*
- b) *genomförande av befintliga gemensamma åtgärder eller ståndpunkter (artikel 23.2 i EU-fördraget, men reviderad med hänsyn till förenklingen av instrumenten),*
- c) *genomförande av gemensamma strategier (artikel 23.2 i EU-fördraget, men reviderad med hänsyn till förenklingen).*

I denna förteckning skall enligt arbetsgruppens rekommendation nr 8 följande tillägg göras: Beslut av rådet som fattas på gemensamt förslag från utrikesministern (för GUSP) och kommissionen (för övriga aspekter av de externa åtgärderna).

Arbetsgrupp VII underströk att "man för att undvika bristande handlingskraft inom GUSP och stödja en aktiv gemensam utrikes- och säkerhetspolitik i största möjliga utsträckning bör tillämpa befintliga bestämmelser om användning av omröstning med kvalificerad majoritet och bestämmelser som medger en viss form av flexibilitet, t.ex. konstruktiv röstnedläggning". Bestämmelsen om konstruktiv röstnedläggning kommer att anges i andra delen av konstitutionen. (Se även punkt 9 nedan.)

8. *Arbetsgruppen har rekommenderat att man i konstitutionen skall ta med en bestämmelse enligt vilken Europeiska rådet genom enhälligt beslut kan utvidga tillämpningen av omröstning med kvalificerad majoritet i rådet till andra områden inom GUSP än dem som anges i det konstitutionella fördraget.*

Anm.: *Det bör erinras om att de GUSP-specifika bestämmelserna inte skall påverka bestämmelserna om annan politik och andra områden som rör yttre åtgärder. I avdelning B i andra delen i konstitutionen fastställs beslutsförfarande, instrument, initiativrätt och rollfördelning mellan de olika aktörerna för varje sådant slag av politik eller på varje sådant område som rör yttre åtgärder.*

Anm.: *Domstolen är inte behörig när det gäller GUSP. De områden där domstolen är behörig kommer att anges i en annan artikel i konstitutionen. Det behöver därför inte anges i en GUSP-artikel att domstolen saknar rättslig kontroll. I fördraget föreskrivs däremot en politisk kontroll av genomförandet av GUSP, som skall utföras av rådet. De relevanta bestämmelserna kommer att återges i andra delen av konstitutionen.*

o

o o

Artikel 30

Den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken

1. Den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken, som utgör en integrerande del av den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, skall garantera unionen en operativ kapacitet baserad på militära och civila resurser. Unionen kan sätta in dessa resurser vid uppdrag utanför unionen för att bevara freden och stärka den internationella säkerheten i enlighet med principerna i Förenta nationernas stadga.

2. Den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik ska omfatta den gradvisa utformningen av unionens gemensamma försvarspolitik. Denna kommer att leda till ett gemensamt försvar, så snart som Europeiska rådet enhälligt har beslutat det. Europeiska rådet ska i så fall rekommendera medlemsstaterna att anta ett sådant beslut i enlighet med deras konstitutionella bestämmelser.

Unionens politik enligt denna artikel ska inte påverka den särskilda karaktären hos vissa medlemsstaters säkerhets- och försvarspolitik, och den ska respektera de förpliktelser, som följer av Nordatlantiska fördraget för vissa medlemsstater som anser att deras gemensamma försvar förverkligas inom ramen för Atlantpaksorganisationen (Nato) och den ska vara förenlig med den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik som har upprättats inom den ramen.

3. Medlemsstaterna ska ställa militära och civila resurser till den gemensamma försvars- och säkerhetspolitikens förfogande för att bidra till de mål som rådet fastställer.

Medlemsstaterna ska förbinda sig att gradvis förbättra sina militära resurser. En europeisk byrå för försvarsmateriel och strategisk forskning ska inrättas för att identifiera de operativa behoven, främja åtgärder för att tillgodose dessa, bidra till att identifiera och i förekommande fall genomföra varje lämplig åtgärd för att stärka försvarssektorns industriella och tekniska bas samt för att bistå rådet vid utvärderingen av förbättringen av de militära resurserna.

De medlemsstater som sinsemellan upprättar multinationella styrkor får även ställa dessa styrkor till förfogande för den gemensamma försvars- och säkerhetspolitiken.

4. Beslut om genomförandet av den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken, även beslut som rör inledandet av ett sådant uppdrag som avses i denna artikel, skall antas av rådet genom enhälligt beslut på förslag av unionens utrikesminister eller en medlemsstat. Utrikesministern får, vid behov gemensamt med kommissionen, föreslå att såväl nationella resurser som unionens instrument används.
5. Rådet får anförtro åt en grupp medlemsstater att genomföra ett uppdrag, inom unionens ram. Detta uppdrag skall genomföras i enlighet med bestämmelserna i artikel 18 i andra delen, avdelning B i konstitutionen.
6. De medlemsstater som uppfyller höga krav på militära resurser, och som sinsemellan har gjort mer bindande åtaganden på detta område med tanke på ytterligt krävande uppdrag, skall upprätta ett strukturerat samarbete inom ramen för unionen. Detta samarbete skall ske enligt bestämmelserna i artikel 20 i andra delen, avdelning B, i konstitutionen.
7. Så länge som Europeiska rådet inte har fattat beslut enligt punkt 2 i denna artikel skall ett närmare samarbete upprättas inom unionen när det gäller ömsesidigt försvar. Detta samarbete innebär att om en av de stater som deltar i detta samarbete utsätts för väpnat angrepp på sitt territorium, skall de övriga deltagande staterna i enlighet med bestämmelserna i artikel 51 i Förenta nationernas stadga ge stöd och bistånd med alla till buds stående militära och andra medel. Formerna för deltagande och för hur samarbetet skall fungera samt beslutsförfarandena för detta samarbete återfinns i artikel 21 i andra delen, avdelning B i konstitutionen.
8. Europaparlamentet skall höras om huvudaspekterna av och de grundläggande valmöjligheterna inom den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken och hållas underrättat om utvecklingen av denna.

Kommentar

I det preliminära utkastet till konstitutionellt fördrag planeras en separat artikel, "den gemensamma försvarspolitik", inom avdelning V, "utövandet av Europeiska unionens befogenheter".

Syftet med denna artikel är att presentera instrumenten och förfarandena för genomförandet av den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik. Ett av den gemensamma säkerhets- och försvarspolitikens väsentliga kännetecken är att den är unik. Det ger unionen en operativ kapacitet, men unionens militära resurser för att genomföra denna politik utgörs av nationella resurser.

Den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik erkänns utgöra en integrerande del av GUSP. Den gemensamma försvarspolitik håller på att utformas gradvis. Det är därför som man har valt att kalla denna artikel den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik (ett begrepp som inte finns i fördraget för närvarande men används allmänt efter Europeiska rådet i Köln i juni 1999).

- 1. I punkt 1 betonas den gemensamma säkerhets- och försvarspolitikens särdrag, dvs. den operativa kapacitet som utvecklats efter Europeiska rådet i Köln i juni 1999. De uppdrag som nämns i denna punkt definieras närmare i artikel 17 i andra delen i konstitutionen. De omfattar såväl Petersbergsuppdragen, som redan finns med i fördraget, som de uppdrag som rekommenderats av arbetsgrupp VIII och som konventet har enats om att lägga till.*

Inslaget om att bevara freden och stärka den internationella säkerheten i enlighet med principerna i Förenta nationernas stadga kommer från artikel 11 tredje strecksatsen i EU-fördraget, och syftet är att ge en sammanfattande definition av dessa uppdrag.

- 2. Punkt 2 är en omskrivning av artikel 17.1 första stycket i EU-fördraget, där möjligheten till ett gemensamt försvar nämns.*

Punktens andra mening har dock fått förstärkt betydelse. Här betraktas det gemensamma försvaret som en logisk följd av den gemensamma försvarspolitik, och det utgör alltså ett mål för denna politik som kommer att uppnås av Europeiska rådet när det enhälligt har beslutat detta.

Första stycket tredje meningen återger ordagrant vad som står i artikel 17.1 första stycket i EU-fördraget.

Anm. Artikel 17.1 första stycket i EU-fördraget

"Europeiska rådet skall i så fall rekommendera medlemsstaterna att anta ett sådant beslut i enlighet med deras konstitutionella bestämmelser."

Andra stycket i punkten är taget direkt från artikel 17.1 andra stycket i EU-fördraget, där det preciseras att politiken enligt denna artikel varken skall påverka medlemsstaternas nationella politik på detta område eller vissa medlemsstaters åtaganden enligt Washingtonfördraget.

Anm.: Artikel 17.1 andra stycket i EU-fördraget har följande lydelse:

"Unionens politik enligt denna artikel skall inte påverka den särskilda karaktären hos vissa medlemsstaters säkerhets- och försvarspolitik och den skall respektera de förpliktelser som vissa medlemsstater, som anser att deras gemensamma försvar förverkligas genom Atlantpaksorganisationen (Nato), har enligt Nordatlantiska fördraget och vara förenlig med den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik som har upprättats inom den ramen."

3. *I punkt 3 förklaras den gemensamma säkerhets- och försvarspolitikens andra särdrag – genomförande med hjälp av nationella medel. De två typerna av resurser (civila och militära) har utvecklats parallellt av de europeiska råden sedan 1999 och av de på varandra följande konferenserna om förbättring av de militära och de civila resurserna.*

I andra stycket anges på rekommendation från arbetsgruppen för försvarsfrågor att medlemsstaterna skall förbinda sig att förbättra sina militära resurser. Det ankommer på rådet, att med hjälp av byrån för försvarsmateriel och strategisk forskning utvärdera detta åtagande. Byrån inrättas genom denna punkt enligt rekommendationerna från arbetsgruppen för försvarsfrågor. En rättslig grund för samarbete mellan medlemsstaterna på krigsmaterielområdet finns redan i det nuvarande fördraget (artikel 17.1 tredje stycket: "Den gradvisa utformningen av en gemensam försvarspolitik skall, på det sätt som medlemsstaterna anser lämpligt, stödjas av samarbete mellan dem på krigsmaterielområdet.") Genom denna artikel inrättas byrån formellt samtidigt som dess huvuduppgifter beskrivs. Bestämmelserna i artikel 19 i andra delen, avdelning B i konstitutionen skall gälla för byrån.

Det bör erinras om att det utvärderingsförfarande som tas upp i slutet av andra stycket redan säkerställs genom mekanismen för kapacitetsutveckling, som godkänts av medlemsstaterna. Denna artikel handlar om att bekräfta det i konstitutionen.

Tredje stycket innehåller bestämmelser som gör det möjligt att inom unionens ram integrera de multinationella styrkor som vissa medlemsstater redan upprättat. Det rör sig om multinationella militära enheter som har högkvarter eller militära staber. Detta gäller Eurocorps (markstridskrafter: Tyskland, Belgien, Spanien, Frankrike, Luxemburg), Eurofor (markstridskrafter: Spanien, Frankrike, Italien, Portugal), Euromafor (sjöstridskrafter: Spanien, Frankrike, Italien, Portugal), European Air group (Tyskland, Belgien, Spanien, Frankrike, Italien, Förenade kungariket), den multinationella divisionen (centrum) (Tyskland,

Belgien, Nederländerna, Förenade kungariket), militärstaben för den första tysk-nederländska kåren (Tyskland, Nederländerna, Förenade kungariket). Det finns också andra multinationella styrkor, som har upprättats mellan medlemsstaterna, som dock inte har gemensamma högkvarter (till exempel den brittisk-nederländska amfibiestyrkan och den spansk-italienska amfibiestyrkan).

- 4. I punkt 4 presenteras beslutsförfarandet när det gäller genomförandet av den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken. Här anges även enligt rekommendationerna från arbetsgrupperna VII och VIII utrikesministerns initiativrätt. Kommissionen har ingen initiativrätt i försvarsfrågor. När det gäller användningen av militära resurser eller unionens instrument får utrikesministern i kraft av sina åligganden inom GUSP föreslå att medlemsstaternas militära, civila och diplomatiska resurser används (naturligtvis efter samråd med medlemsstaterna) eller, tillsammans med kommissionen, att andra instrument som unionen förfogar över används (t.ex. tekniskt bistånd, utvecklingsbistånd, etc).*
- 5. Denna punkt gör det möjligt att upprätta ett närmare samarbete för att genomföra ett bestämt uppdrag när inte alla medlemsstater vill åta sig att genomföra en operation. Beslutet om att inleda en operation, om dess syfte och räckvidd och de allmänna bestämmelserna för att genomföra den skall tas av rådet som fattar enhälligt beslut (enligt bestämmelserna i punkt 4 i samma artikel), operationen blir således en EU-operation. Man kan dock tänka sig att vissa stater, även om de samtycker till att en sådan operation inleds, inte vill eller inte har tillräckliga eller lämpliga resurser för att utföra en sådan operation. I så fall har de andra medlemsstaterna möjlighet att genomföra operationen enligt bestämmelserna i denna punkt. De närmare föreskrifterna om en operations genomförande av en grupp av medlemsstater enligt denna punkt beskrivs i artikel 18 i andra delen, avdelning B i konstitutionen.*
- 6. Arbetsgruppen för försvarsfrågor har konstaterat att viljan att göra åtaganden beträffande militära resurser, med tanke på vissa ytterligt krävande uppdrag som redan skrivits in i fördraget, t.ex. fredsskapande åtgärder, varierar mycket bland medlemsstaterna. I punkt 6 föreskrivs av den anledningen och enligt arbetsgruppens rapport att en form av strukturerat samarbete skall upprättas i konstitutionen mellan de medlemsstater som förfogar över starka militära resurser och som sinsemellan har gjort mer krävande åtaganden när det gäller militära resurser. Ett villkor för att delta i det strukturerade samarbetet skulle vara att man uppfyller kriterier beträffande militära resurser. De närmare föreskrifterna för detta samarbete beskrivs i artikel 20 i andra delen av konstitutionen.*

Denna form av flexibilitet skulle göra det möjligt att institutionalisera och i unionens ram införliva de operationer som medlemsstaterna nu engagerar sig i genom "coalition of the willing". Mervärdet ligger då i att de genom en sådan bestämmelse kan göra detta inom unionens ram och således med politiskt stöd från alla medlemsstater.

7. Enligt rapporten från arbetsgrupp VIII och ett stort antal inlägg vid konventets plenarmöte upprättas genom denna punkt ett närmare samarbete som gör det möjligt för de stater som så önskar att inom ramen för unionen återuppta åtagandet om ömsesidigt bistånd i artikel V i Brysselpakten.

När Europeiska rådet har beslutat enligt punkt 2 och alltså infört ett gemensamt försvar kommer denna punkt att upphöra att gälla.

8. Genom denna punkt garanteras hörande av och information till Europaparlamentet inom den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik.

o

o o

Andra inslag, t.ex. den roll som Kommittén för utrikes- och säkerhetspolitik skall ha eller de särskilda representanternas roll har inte tagits upp enligt logiken att den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik ingår i GUSP, och de relevanta bestämmelserna i artikel 29 i första delen gäller alltså även den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik.

o

o o

Artikel X
Solidaritetsklausul

Enligt solidaritetsprincipen skall unionen mobilisera alla instrument som står till dess förfogande, även militära resurser, för att

- förhindra terroristhot,
- skydda de demokratiska institutionerna och civilbefolkningen vid en eventuell terroristattack,
- bistå en medlemsstat på dess territorium på begäran av dess politiska myndigheter vid en terroristattack.

De närmare föreskrifterna för genomförandet av denna bestämmelse finns i artikel X i andra delen avdelning B i konstitutionen.

Kommentar

Arbetsgruppen för försvarsfrågor har rekommenderat att en solidaritetsklausul införs. Med tanke på klausulens grundläggande och konstitutionella karaktär har den placerats i första delen av konstitutionen. Man bör dock notera att den har en övergripande räckvidd eftersom den föreskriver att olika medel (både nationella militära resurser och unionens instrument) skall utnyttjas. Följaktligen behandlas den i en separat artikel i avdelning V i första delen av konstitutionen.

Denna klausul skulle börja gälla vid ett hot eller en terroristattack. Arbetsgrupp VIII preciserade i sina rekommendationer att det skulle röra sig om terrorism från icke-statliga enheter. Med tanke dels på att en attack från en tredje stat även om den utförs med "terrorist"-teknik skulle vara ett "angrepp", dels på att solidaritetsprincipen skall träda i kraft omedelbart om en farlig situation uppstår har presidiet ansett det vara lämpligt att föreslå den lydelse som finns i artikeln.

Arbetsgruppen för försvarsfrågor har föreslagit att denna klausul även skall omfatta humanitära katastrofer eller naturkatastrofer. Därför skall "skydd mot katastrofer" enligt artikel 15.2 i konstitutionen finnas med bland områdena för stödjande åtgärder.

Anm. Artikel 15.2 i konstitutionen

- "2. Områdena för stödjande åtgärder är
- sysselsättning,
  - industri,
  - utbildning, yrkesutbildning och ungdom,
  - kultur,
  - idrott,
  - skydd mot katastrofer."

Det saknas för närvarande rättslig grund för skydd mot katastrofer, och därför bör en sådan införas i andra delen av konstitutionen. Denna rättsliga grund kan även ange att militära resurser får användas för att stödja räddningstjänsten.

o

o   o

UNIONENS YTTRE ÅTGÄRDER

Artikel 1

Principer och mål

1. Unionens åtgärder på den internationella arenan *skall vila på* [vägledas av] principer som har legat till grund för dess egen tillblivelse, utveckling och utvidgning och som den strävar efter att föra fram i den vidare världen; nämligen demokrati, rättsstatsprincipen, de mänskliga rättigheternas och grundläggande friheternas universalitet och odelbarhet, *respekt för* människors värde, jämlikhet och solidaritet samt respekt för folkrätten i enlighet med principerna i Förenta nationernas stadga. Unionen skall sträva efter att utveckla förbindelser och bygga partnerskap med länder samt regionala eller globala organisationer som delar dessa värderingar. Den skall främja multilaterala lösningar på gemensamma problem, särskilt inom ramen för Förenta nationerna.
2. Europeiska unionen skall fastställa och följa en gemensam politik och gemensamma unionsåtgärder samt arbeta för mesta möjliga samarbete inom alla områden för internationella förbindelser för att
  - a) skydda unionens gemensamma värden, grundläggande intressen, oberoende och integritet,
  - b) konsolidera och stödja demokrati, rättsstatsprincipen, de mänskliga rättigheterna samt folkrätten,
  - c) bevara freden, förebygga konflikter och stärka internationell säkerhet, i enlighet med principerna i Förenta nationernas stadga,
  - d) främja en hållbar ekonomisk och social utveckling i utvecklingsländerna med det primära syftet att utrota fattigdomen, i synnerhet i låginkomstländer,

- e) främja integreringen av alla länder i världsekonomin, inbegripet genom gradvis avskaffande av restriktioner för internationell handel,
  - f) utforma internationella åtgärder för att bevara miljön och jordens naturresurser samt säkerställa hållbar utveckling,
  - g) bistå befolkningar, länder och regioner som ställs inför katastrofer, oavsett om de orsakas av människor eller naturen, och
  - h) främja ett internationellt system som bygger på starkare multilateralt samarbete och ett gott globalt styre.
3. Unionen skall säkerställa samstämmigheten mellan de olika områdena som omfattas av dess yttre åtgärder. Unionen skall även beakta de ovan nämnda principerna och målen när den utarbetar och genomför de yttre aspekterna av dess övriga politik.

Kommentar

1. *Utkastet till artikel om principerna och målen för unionens yttre åtgärder har utarbetats av arbetsgrupp VII och ingår bland rekommendationerna i arbetsgruppens rapport (CONV 459/02, punkt 2 i rekommendationerna och punkterna 11–12 i den detaljerade rapporten). Arbetsgruppens text har införlivats i sin helhet med mycket få redaktionella ändringar (kursiverade, med den tidigare texten inom hakparentes). Den första ändringen beror på att det i det ursprungliga utkastet till artikel, som var skrivet på engelska, angavs att unionens åtgärder på den internationella arenan "will be guided by", vilket är starkare än den franska översättningen "s'inspire des". Arbetsgrupp VII valde att fastställa principerna och målen för alla yttre åtgärder i en enda artikel, och uppräknade i de befintliga artiklarna av specifika mål för varje politikområde som berörs har följaktligen utgått.*
2. *Under överläggningarna i arbetsgrupp VII betonades att man måste se till att det råder samstämmighet såväl mellan de olika områdena av unionens yttre åtgärder som mellan de yttre åtgärder och den inre politiken när denna har yttre konsekvenser (CONV 459/02 punkt 2 i rekommendationerna och punkt 12 i den detaljerade rapporten). Ett förslag om att lägga till en tredje punkt som återspeglar denna tankegång i utkastet till artikel om principerna och målen för de yttre åtgärder fick inget stöd bland majoriteten av arbetsgruppens medlemmar, men det förefaller viktigt att lägga till en punkt i artikeln om man vill undvika att föra in en text med denna betydelse i en artikel i vart och ett av de olika områdena av de yttre åtgärder. Det bör noteras att den nuvarande artikel 178 i EG-fördraget hänvisar till samstämmigheten mellan andra politikområden och målen för politiken inom området för utvecklingssamarbete och att denna hänvisning har utgått i den reviderade versionen av artikeln till följd av punkt 3 i artikeln om principerna och målen.*

Artikel 2

1. Europeiska rådet skall på grundval av de principer och mål som anges i artikel 1 i denna avdelning fastställa unionens strategiska intressen och mål.

Europeiska rådets beslut om unionens strategiska intressen och mål kan röra områdena för utrikespolitiken och andra områden som omfattas av unionens yttre åtgärder. De kan röra unionens förbindelser med ett land eller en region eller ha ett tematiskt upplägg. I besluten skall anges dessas varaktighet samt de medel som unionen och medlemsstaterna skall ställa till förfogande.

Europeiska rådet skall fatta beslut med enhällighet på förslag av rådet. Rådet skall fastställa sitt förslag med kvalificerad majoritet på grundval av rekommendationer från utrikesministern i fråga om den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, från kommissionen ifråga om de övriga områdena för yttre åtgärder, eller från dem båda gemensamt. Europeiska rådets beslut skall genomföras av rådet enligt de förfaranden som föreskrivs i konstitutionen.

2. Utrikesministern får i fråga om den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, liksom kommissionen ifråga om de övriga områdena för yttre åtgärder, lägga fram gemensamma förslag för rådet. Rådet skall anta beslut om dessa gemensamma förslag med kvalificerad majoritet.

Kommentar

1. *I denna text återges delvis artikel 13.2 i EU-fördraget om de gemensamma strategierna, med ändring av benämning (beslut om strategiska mål och intressen). I texten införs också rekommendation 3 från arbetsgrupp VII om Europeiska rådets roll när det gäller att fastställa de strategiska intressena och målen: "När de övergripande principerna och målen har fastställts i fördraget bör EU definiera strategiska mål och intressen samt strategier för att driva dessa aktivt. Arbetsgruppen rekommenderar att Europeiska rådet definierar EU:s strategiska mål och intressen när det gäller ett särskilt land/område, en särskild*

situation eller en särskild fråga och upprättar parametrar som vägledning för EU:s och medlemsstaternas åtgärder. Rådet (yttre åtgärder) skulle vara ansvarigt för genomförandet av dessa strategiska mål och intressen. Europeiska rådet skulle sedan regelbundet undersöka i vilken grad dessa mål och intressen har förverkligats."

Andra stycket är en ny text och syftar till att uttryckligen ange att Europeiska rådets beslut kan röra såväl GUSP som andra områden av de yttre åtgärderna. Detta är faktiskt redan fallet när det gäller de gemensamma strategierna utan att detta uttrycks klart i avdelning V i EU-fördraget. Arbetsgrupp VII har förordat instrument som har ett övergripande upplägg och som omfattar flera områden av de yttre åtgärderna.

Tredje stycket är en anpassning av artikel 13.3 andra stycket i EU-fördraget (texten enligt EU-fördraget: "Rådet skall rekommendera Europeiska rådet gemensamma strategier och genomföra dessa, särskilt genom att besluta om gemensamma åtgärder och anta gemensamma ståndpunkter"). Anpassningar har införts för att lägga till att

- a) rådet skall fatta beslut på förslag av ministern, kommissionen eller dem båda gemensamt, och*
- b) genomförandet av ett beslut av Europeiska rådet som rör såväl GUSP som andra områden av de yttre åtgärderna skall verkställas enligt de förfarande som föreskrivs på varje område.*

- 2. Arbetsgrupp VII har rekommenderat att ministern (GUSP-frågor) och kommissionen (övriga aspekter av de yttre åtgärderna) enligt konstitutionen gemensamt skall kunna lägga fram förslag för rådet om olika aspekter av de yttre åtgärderna. Arbetsgruppen har även rekommenderat att rådet i dessa fall skall fatta beslut med kvalificerad majoritet.*

o

o o

KAPITEL I: DEN GEMENSAMMA UTRIKES- OCH SÄKERHETSPOLITIKEN

A. *Den gemensamma utrikespolitiken*

Artikel 3

1. Unionen skall, inom ramen för principerna och målen för sina yttre åtgärder enligt artikel 1 i denna avdelning, fastställa och genomföra en gemensam utrikes- och säkerhetspolitik som omfattar alla områden inom utrikes- och säkerhetspolitiken.
2. Medlemsstaterna skall aktivt och förbehållslöst stödja unionens utrikes- och säkerhetspolitik i en anda av lojalitet och ömsesidig solidaritet.

Medlemsstaterna skall arbeta tillsammans för att förstärka och utveckla sin ömsesidiga politiska solidaritet. De skall avstå från varje handling som strider mot unionens intressen eller kan minska dess effektivitet som en sammanhållande kraft i de internationella relationerna.

Rådet och utrikesministern skall säkerställa att dessa principer följs.

3. Unionen skall genomföra den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken
  - genom att bestämma principerna och de allmänna riktlinjerna,
  - genom att anta beslut om
    - unionens åtgärder,
    - unionens ståndpunkter,
  - genom att stärka det systematiska samarbetet mellan medlemsstaterna om deras politik.

Kommentar

1. *Punkt 1 är en anpassad och förkortad version av artikel 11 i EU-fördraget för att ta hänsyn till att principerna och målen för de yttre åtgärderna har samlats i början av avdelningen om de yttre åtgärderna.*

Meningen "Unionen skall fastställa och genomföra en gemensam utrikes- och säkerhetspolitik som omfattar alla områden inom utrikes- och säkerhetspolitiken" återfinns för närvarande i fördraget. Genom denna fastställs principen att det i fördraget inte sätts några gränser för GUSP-verksamheten och att unionen får fatta beslut om alla ärenden som omfattas av utrikes- och säkerhetspolitiken.

2. *Punkt 2 – artikel 11.2 i EU-fördraget i oförändrad lydelse:*

"Medlemsstaterna skall aktivt och förbehållslöst stödja unionens utrikes- och säkerhetspolitik i en anda av lojalitet och ömsesidig solidaritet.

Medlemsstaterna skall arbeta tillsammans för att förstärka och utveckla sin ömsesidiga politiska solidaritet. De skall avstå från varje handling som strider mot unionens intressen eller kan minska dess effektivitet som en sammanhållande kraft i de internationella relationerna."

Det enda tillägget är ordet "utrikesministern" i meningen "Rådet skall säkerställa att dessa principer följs."

3. *Punkt 3 är en anpassad version av artikel 12 i EU-fördraget för att ta hänsyn till ändringen av benämning på GUSP-instrumenten i enlighet med rekommendationerna om att förenkla instrumenten. De gemensamma åtgärderna och de gemensamma ståndpunkterna blir beslut om unionens åtgärder och ståndpunkter. Det bör påpekas att instrumentet för gemensamma strategier, som blir beslut om unionens strategiska intressen och mål, tas upp i artikel 2 i denna avdelning.*

Bestämmelsen om fastställande av principerna och de allmänna riktlinjerna (första strecksatsen) och bestämmelsen om systematiskt samarbete mellan medlemsstaterna (tredje strecksatsen) återfinns i artikel 12 i EU-fördraget.

Artikel 4

Europeiska rådet skall bestämma principerna och de allmänna riktlinjerna för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, inklusive för frågor som har försvarsmässiga konsekvenser.

Om en internationell utveckling kräver det skall Europeiska rådets ordförande sammankalla ett extra möte i Europeiska rådet för att fastställa den strategiska inriktningen av unionens politik inför denna utveckling.

Rådet skall vidta de åtgärder som krävs för att fastställa och genomföra den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken på grundval av den strategiska inriktning som Europeiska rådet har fastställt.

Kommentar

1. *I första stycket återges artikel 13.1 i EU-fördraget utan ändring: "Europeiska rådet skall bestämma principerna och de allmänna riktlinjerna för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, inklusive för frågor som har försvarsmässiga konsekvenser."*

Det andra stycket är nytt. Det syftar till att införa (uttryckligen ange) möjligheten att ett extra möte i Europeiska rådet skall sammankallas om den internationella situationen kräver det. En liknande bestämmelse men som rör rådet finns redan i artikel 22.2 i EU-fördraget.

I tredje stycket återges artikel 13 i EU-fördraget: "Rådet skall fatta de beslut som behövs för att fastställa och genomföra den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken på grundval av de allmänna riktlinjer som Europeiska rådet har antagit."

Artikel 5

1. Utrikesministern, som är ordförande i rådet (utrikes frågor), skall genom sina förslag bidra till utformningen av den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken och ha ansvaret för genomförandet av Europeiska rådets och rådets beslut.

I frågor som rör den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken skall unionen företräddas av utrikesministern, som på unionens vägnar skall föra den politiska dialogen och framföra unionens ståndpunkt inom internationella organisationer och vid internationella konferenser.

Kommentar

Text från artikel 26 i EU-fördraget om den höge GUSP-representantens roll och artikel 18 i EU-fördraget om ordförandeskapets (trojkans) roll, som anpassats för att ta hänsyn till att befattningen som utrikesminister inrättas.

Artikel 6

1. När en internationell situation kräver en operativ åtgärd av unionen skall rådet anta de beslut som är nödvändiga. Beslutet skall avse mål, omfattning, de medel som skall ställas till unionens förfogande, vid behov varaktighet, samt på vilka villkor de skall genomföras.
2. Om förhållandena ändras på ett sätt som är av väsentlig betydelse för en fråga som är föremål för ett sådant beslut, skall rådet se över principerna och målen för åtgärden och fatta de nödvändiga besluten. Så länge rådet inte har fattat beslut skall beslutet om unionens gemensamma åtgärd bestå.
3. Dessa beslut skall vara förpliktande för medlemsstaterna vid deras ställningstaganden och handlande.
4. Information skall lämnas om varje nationellt ställningstagande eller nationell åtgärd som planeras inom ramen för ett sådant beslut; informationen skall lämnas i så god tid att föregående samråd kan ske inom rådet om det behövs. Skyldigheten att lämna förhandsinformation skall inte gälla åtgärder som endast innebär att beslut av rådet förs över till nationell nivå.
5. Om förändringar i situationen gör det absolut nödvändigt och i brist på beslut av rådet får medlemsstaterna – med beaktande av de allmänna målen för beslutet om unionens åtgärd – vidta de brådskande åtgärder som behövs. De berörda medlemsstaterna skall genast underrätta rådet om sådana åtgärder.
6. Om genomförandet av ett sådant beslut medför allvarliga svårigheter för en medlemsstat, skall denna lägga fram saken för rådet som skall överväga frågan och söka lämpliga lösningar. Sådana lösningar får inte strida mot målen för den gemensamma åtgärden eller minska dennas effektivitet.

Kommentar

1. Återger artikel 14.1 i EU-fördraget om de gemensamma åtgärderna men är anpassad för att ta hänsyn till ändring av benämning på GUSP-instrumenten (beslut).
2. Artikel 14.2 i EU-fördraget oförändrad, förutom instrumentets benämning: "Om förhållandena ändras på ett sätt som är av väsentlig betydelse för en fråga som är föremål för en gemensam åtgärd, skall rådet se över principerna och målen för åtgärden och fatta de nödvändiga besluten. Så länge rådet inte har fattat beslut skall den gemensamma åtgärden bestå."
3. Artikel 14.3 i EU-fördraget oförändrad, förutom instrumentets benämning: "Gemensamma åtgärder skall vara förpliktande för medlemsstaterna vid deras ställningstaganden och handlande."
4. Artikel 14.5 i EU-fördraget oförändrad, förutom instrumentets benämning: "Information skall lämnas om varje nationellt ställningstagande eller nationell åtgärd som planeras inom ramen för en gemensam åtgärd; informationen skall lämnas i så god tid att föregående samråd kan ske inom rådet om det behövs. Skyldigheten att lämna förhandsinformation skall inte gälla åtgärder som endast innebär att beslut av rådet förs över till nationell nivå."
5. Artikel 14.6 i EU-fördraget oförändrad, förutom instrumentets benämning: "Om förändringar i situationen gör det absolut nödvändigt och i brist på beslut av rådet får medlemsstaterna – med beaktande av de allmänna målen för den gemensamma åtgärden – vidta de brådskande åtgärder som behövs. De berörda medlemsstaterna skall genast underrätta rådet om sådana åtgärder."
6. Artikel 14.7 i EU-fördraget oförändrad, förutom instrumentets benämning: "Om genomförandet av en gemensam åtgärd medför allvarliga svårigheter för en medlemsstat, skall denna lägga fram saken för rådet som skall överväga frågan och söka lämpliga lösningar. Sådana lösningar får inte strida mot målen för den gemensamma åtgärden eller minska dennas effektivitet."

Artikel 7

Rådet skall anta beslut som anger unionens ståndpunkt om en särskild fråga av geografisk eller tematisk karaktär. Medlemsstaterna skall se till att deras nationella politik överensstämmer med de unionens ståndpunkter.

Kommentar

Artikel 15 i EU-fördraget med ändring av benämning på instrumentet för den gemensamma ståndpunkten (beslut): "Rådet skall anta gemensamma ståndpunkter. Dessa skall ange unionens inställning till en särskild fråga av geografisk eller tematisk karaktär. Medlemsstaterna skall se till att deras nationella politik överensstämmer med de gemensamma ståndpunkterna."

Artikel 8

1. Varje medlemsstat eller ministern för utrikes frågor får, ensam eller tillsammans med kommissionen, hänskjuta frågor om den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken till rådet och lägga fram förslag för rådet.
2. I sådana fall som kräver ett snabbt beslut skall utrikesministern på eget initiativ eller på begäran av en medlemsstat kalla till ett extra rådssammanträde inom fyrtioåtta timmar eller, i en nödsituation, inom kortare tid.

Kommentar

1. *Denna punkt definierar initiativrätten inom GUSP-området. Texten följer strukturen för artikel 22 i EU-fördraget. Medlemsstaternas initiativrätt föreskrivs i det nuvarande fördraget. Den föreskrivs även för kommissionen men inte för den höge representanten. Artikel 22 i EU-fördraget: "Varje medlemsstat eller kommissionen får hänskjuta frågor om den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken till rådet och lägga fram förslag för rådet." I den nya texten föreslås att initiativrätten tilldelas medlemsstaterna och utrikesministern, som kan utöva denna rätt ensam eller tillsammans med kommissionen.*
2. *Här återges artikel 22.2 i EU-fördraget, som syftar till att göra förfarandena mer flexibla i en nödsituation. "Ordförandeskapet" har ersatts med "utrikesministern" för att ta hänsyn till att ministern skall vara ordförande för rådet (yttre åtgärder), ett förslag som har erhållit ett brett stöd inom konventet.*

Artikel 9

1. Beslut enligt detta kapitel fattas enhälligt av rådet. Att personligen närvarande eller företrädas medlemmar avstår från att rösta hindrar inte att sådana beslut fattas.

En rådsmedlem som avstår från att rösta får motivera sitt avstående genom att avge en formell förklaring enligt detta stycke. Om så sker skall rådsmedlemmen inte vara skyldig att tillämpa beslutet men skall godta att beslutet är förpliktande för unionen. Den berörda medlemsstaten skall i en anda av ömsesidig solidaritet avhålla sig från varje handling som skulle kunna strida mot eller hindra en unionshandling på grundval av det beslutet, och de andra medlemsstaterna skall respektera dess ståndpunkt. Om de rådsmedlemmar som på detta sätt motiverar sitt avstående företräder mer än en tredjedel av rösterna, vägda i enlighet med artikel X i Konstitutionen, skall beslutet inte fattas.

2. Rådet skall med avvikelse från bestämmelserna i punkt 1 med kvalificerad majoritet

- besluta om unionens åtgärder och ståndpunkter på grundval av ett beslut av Europeiska rådet om unionens – enligt definitionen i artikel 2.1 i denna avdelning – strategiska intressen och mål,
- fatta beslut på grundval av ett gemensamt förslag av ministern för utrikes frågor och kommissionen, enligt definitionen i artikel 2.2,
- besluta om genomförande av ett beslut om en åtgärd eller en ståndpunkt från unionens sida,
- utse en särskild representant i enlighet med artikel 11 i detta kapitel.

Om en rådsmedlem förklarar att denne av viktiga och uttalade skäl som rör nationell politik avser att motsätta sig antagandet av ett beslut som skall fattas med kvalificerad majoritet, skall omröstning inte ske. Rådet får med kvalificerad majoritet begära att frågan skall hänskjutas till Europeiska rådet för enhälligt beslut.

Denna punkt skall inte tillämpas på beslut som har militära eller försvarsmässiga konsekvenser.

3. Europeiska rådet får med enhällighet besluta att rådet skall fatta beslut med kvalificerad majoritet i andra fall än dem som avses i punkt 2 i denna artikel.

Kommentar

Denna artikel rör förfarandet för beslutsfattande på GUSP-området. Den allmänna regeln är fortfarande att besluten skall vara enhälliga. Arbetsgrupp VII har rekommenderat att "[man] bör tillämpa befintliga bestämmelser om användning av omröstning med kvalificerad majoritet och bestämmelser som medger en viss form av flexibilitet, t.ex. konstruktiv röstnedläggning". Den har även föreslagit att man skulle införa en "bemyndigandeklausul", genom vilken Europeiska rådet ges möjlighet att utsträcka användningen av omröstning med kvalificerad majoritet till att även omfatta andra områden än de som för närvarande fastställs i fördraget.

1. *Artikel 23.1 i EU-fördraget om konstruktiv röstnedläggning kvarstår oförändrad: "Beslut enligt denna avdelning fattas enhälligt av rådet. Att personligen närvarande eller företrädde medlemmar avstår från att rösta hindrar inte att sådana beslut fattas. En rådsmedlem som avstår från att rösta får motivera sitt avstående genom att avge en formell förklaring enligt detta stycke. Om så sker skall rådsmedlemmen inte vara skyldig att tillämpa beslutet men skall godta att beslutet är förpliktande för unionen. Den berörda medlemsstaten skall i en anda av ömsesidig solidaritet avhålla sig från varje handling som skulle kunna strida mot eller hindra en unionshandling på grundval av det beslutet, och de andra medlemsstaterna skall respektera dess ståndpunkt. Om de rådsmedlemmar som på detta sätt motiverar sitt avstående företräder mer än en tredjedel av rösterna, vägda i enlighet med artikel 205.2 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, skall beslutet inte fattas".*
2. *De enda ändringarna i artikel 23.2 i EU-fördraget om avvikelser från den generella regeln om enhällighet rör*
  - a) *beteckningen på instrumenten och*
  - b) *införandet av beslut på grundval av ett gemensamt förslag av ministern och kommissionen.**Det avsnitt som rör röstviktningen har inte behållits (de tillämpliga bestämmelserna kommer att finnas på en annan plats i konstitutionen).*

Artikel 23.2 i EU-fördraget: "Rådet skall med avvikelse från bestämmelserna i punkt 1 med kvalificerad majoritet

- besluta om gemensamma åtgärder, anta gemensamma ståndpunkter eller fatta andra beslut på grundval av en gemensam strategi,*
- besluta om genomförande av en gemensam åtgärd eller en gemensam ståndpunkt,*
- utse en särskild representant i enlighet med artikel 18.5.*

Om en rådsmedlem förklarar att denne av viktiga och uttalade skäl som rör nationell politik avser att motsätta sig antagandet av ett beslut som skall fattas med kvalificerad majoritet, skall omröstning inte ske. Rådet får med kvalificerad majoritet begära att frågan skall hänskjutas till Europeiska rådet för enhälligt beslut.

Rådsmedlemmarnas röster skall vägas i enlighet med artikel 205.2 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen. Rådets beslut skall fattas med minst 62 röster från minst 10 medlemmar.

Denna punkt skall inte tillämpas på beslut som har militära eller försvarsmässiga konsekvenser."

3. *Denna punkt är ny och återger rekommendationen från arbetsgrupp VII: "Arbetsgruppen rekommenderar dessutom att en ny bestämmelse införs i fördraget enligt vilken Europeiska rådet genom enhetligt beslut kan utvidga användningen av omröstning med kvalificerad majoritet inom GUSP."*

Texten till artikel 23.3 i EU-fördraget, som rör procedurfrågor, återges inte i den nya artikeln.

Artikel 10

1. När unionen har enats om en gemensam inställning enligt artikel 29.5, skall unionens utrikesminister och medlemsstaternas utrikesministrar nära samordna sin verksamhet.
2. Medlemsstaternas diplomatiska beskickningar och unionens delegationer skall samarbeta i tredje land och i de internationella organisationerna och bidra till utformning och genomförande av en gemensam strategi.

Kommentar

1. *Syftet med punkt 1 är att de olika aktörernas verksamheter skall göras effektivare, bättre komplettera varandra och ha en ömsesidigt stärkande effekt inom ramen för en handlingslinje som unionen har godkänt.*
2. *Punkt 2 är ny och syftar till att framhäva att det systematiska samarbetet inte skall begränsas till rådets överläggningar i Bryssel utan att det även skall äga rum mellan medlemsstaternas diplomatiska beskickningar och unionens delegationer.*

Artikel 11

Rådet får när det anser det nödvändigt på förslag från utrikesministern utse en särskild representant som skall ha mandat för särskilda politiska frågor. Den särskilde representanten skall utöva sitt mandat under ledning av utrikesministern.

Kommentar

I denna artikel återges och ändras texten i artikel 18.5 i EU-fördraget. Ändringarna rör utrikesministrernas roll, nämligen

- a) att rådet får utse en särskild representant på förslag från utrikesministern och*
- b) att den särskilde representanten skall utöva sitt mandat under ministrernas ledning. Med dessa bestämmelser vill man åstadkomma en mer konsekvent och effektiv användning av särskilda representanter.*

Artikel 12

Unionen kan ingå avtal med en eller flera stater eller internationella organisationer med tillämpning av detta kapitel i enlighet med förfarandet i artikel 33 i denna avdelning.

Kommentar

Denna artikel ger en rättslig grund för förhandlingar om och ingående av internationella avtal på GUSP-området. Artikelns hänvisar till de tillämpliga artiklar som rör vilket förfarande som skall följas.

Artikel 13

1. Utrikesministern skall höra Europaparlamentet om de viktigaste aspekterna och de grundläggande valmöjligheterna när det gäller den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken och se till att vederbörlig hänsyn tas till Europaparlamentets synpunkter. Utrikesministern skall regelbundet hålla Europaparlamentet informerat om utvecklingen av unionens utrikes- och säkerhetspolitik inbegripet säkerhets- och försvarspolitik.
2. Europaparlamentet får ställa frågor eller avge rekommendationer till rådet och utrikesministern. En gång om året skall Europaparlamentet hålla en debatt om de framsteg som har gjorts för att genomföra den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken inbegripet säkerhets- och försvarspolitik.

Kommentar

I denna artikel återges och ändras texten i artikel 21 i EU-fördraget. Ändringarna har införts till följd av rekommendationerna från arbetsgrupp VII och i syfte att ta hänsyn till sammanslagningen av funktionen som hög representant och kommissionsledamot med ansvar för yttre förbindelser. "Ordförandeskapet" och "kommissionen" har ersatts av "utrikesministern". Gruppen har medgivit att de nuvarande bestämmelserna i artikel 21 i EU-fördraget är tillfredsställande men att de ändå bör kompletteras för att innefatta utrikesministerns deltagande i de uppgifter som beskrivs i artikel 21 i EU-fördraget.

Frasen " inbegripet säkerhets- och försvarspolitik" förekommer inte i artikel 21 EU-fördraget. Den har införts i de två punkterna för att förtydliga det område den aktuella artikeln omfattar. Meningen är givetvis att informationsmöte och samråd med Europaparlamentet skall ske så ofta och så snabbt som möjligt för att förena effektiviteten i utrikespolitiken med ambitionen att ge Europaparlamentet en verklig roll att spela.

Artikel 14

1. Medlemsstaterna skall samordna sitt uppträdande inom internationella organisationer och vid internationella konferenser. De skall där hävda unionens ståndpunkter. Unionens utrikesminister skall svara för denna samordning.

Inom internationella organisationer och vid internationella konferenser där inte samtliga medlemsstater deltar skall de deltagande medlemsstaterna hävda unionens ståndpunkter.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 1 och artikel 6.3 i denna avdelning skall de medlemsstater som är företrädade inom internationella organisationer och vid internationella konferenser där inte samtliga medlemsstater deltar hålla de senare informerade om alla frågor som är av gemensamt intresse.

Medlemsstater som också är medlemmar av Förenta nationernas säkerhetsråd skall samråda med varandra och hålla övriga medlemsstater fullt informerade. Medlemsstater som är medlemmar av säkerhetsrådet skall då de fullgör sina uppgifter hävda unionens ståndpunkter och intressen, dock utan att detta skall påverka deras ansvar enligt bestämmelserna i Förenta nationernas stadga.

När unionen har intagit en ståndpunkt till en fråga på Förenta nationernas säkerhetsråds dagordning, skall de medlemsstater som är medlemmar av säkerhetsrådet begära att utrikesministern inbjuds att lägga fram unionens ståndpunkt.

Kommentar

1. I punkt 1 återges artikel 19.1 i EU-fördraget ("gemensamma ståndpunkter" har ersatts med "unionens ståndpunkter"):

"Medlemsstaterna skall samordna sitt uppträdande inom internationella organisationer och vid internationella konferenser. De skall där hävda de gemensamma ståndpunkterna. Inom internationella organisationer och vid internationella konferenser där inte samtliga medlemsstater deltar skall de deltagande medlemsstaterna hävda de gemensamma ståndpunkterna".

En mening har lagts till i slutet av första stycket om ministerns roll när det gäller samordningen mellan medlemsstaterna.

2. *I punkt 2 första stycket återges och ändras artikel 19.2 i EU-fördraget: "Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 1 och artikel 14.3 skall de medlemsstater som är företrädare inom internationella organisationer och vid internationella konferenser där inte samtliga medlemsstater deltar hålla de senare informerade om alla frågor som är av gemensamt intresse."*

I andra stycket ersätts "se till ... tillvaratas" av "skall hävda" och "permanent" före "medlemmar" utgår. Dessa ändringar föreslås för att iaktta den princip som fastställs i föregående bestämmelser, nämligen att när unionen har godkänt en ståndpunkt om en särskild fråga skall alla medlemsstater hävda denna på den internationella arenan.

I tredje stycket införs en ny bestämmelse som syftar till att göra unionen mer synlig i säkerhetsrådet. Denna bestämmelse får inte några följder när det gäller medlemsstaternas status eller ställning i detta forum.

Artikel 15

Medlemsstaternas diplomatiska och konsulära myndigheter och unionens delegationer i tredje land och vid internationella konferenser samt deras representationer vid internationella organisationer skall samarbeta för att säkerställa att av rådet fastställda beslut om ståndpunkter och åtgärder följs och genomförs. De skall intensifiera samarbetet genom att utbyta information och göra gemensamma bedömningar.

De skall bidra till att genomföra de bestämmelser som avses i artikel 7.2 i första delen av konstitutionen om europeiska medborgares rätt till skydd inom ett tredje lands territorium. Medlemsstaterna skall komma överens om de inbördes regler som behövs och inleda de internationella förhandlingar som krävs för att säkerställa detta skydd.

Kommentar

I första stycket återges med någon förändring artikel 20 i EU-fördraget: "Medlemsstaternas diplomatiska och konsulära myndigheter och kommissionens delegationer i tredje land och vid internationella konferenser samt deras representationer vid internationella organisationer skall samarbeta för att säkerställa att av rådet beslutade gemensamma ståndpunkter och gemensamma åtgärder följs och genomförs."

De skall intensifiera samarbetet genom att utbyta information, göra gemensamma bedömningar och bidra till att genomföra de bestämmelser som avses i artikel 20 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen."

Ändringar har gjorts när det gäller a) benämningen på unionens delegationer och b) benämningen på instrumenten.

I andra stycket hänvisas till artikel 7.2 i konstitutionen (vars text motsvarar artikel 20 i EG-fördraget) och där återges sista meningen i artikel 20 i EG-fördraget som artikel 20 i EU-fördraget hänvisar till: "Medlemsstaterna skall komma överens om de inbördes regler som behövs och inleda de internationella förhandlingar som krävs för att säkerställa detta skydd."

Artikel 16

Utan att det påverkar tillämpningen av artikel XX i konstitutionen [om organisationen av rådet/Ständiga representanternas kommitté] skall en kommitté för utrikes- och säkerhetspolitik övervaka den internationella situationen på de områden som omfattas av den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken och bidra till att utforma politiken genom att avge yttranden till rådet på begäran av detta eller på eget initiativ. Kommittén skall också övervaka genomförandet av den beslutade politiken, dock utan att det påverkar utrikesministrarnas befogenheter.

Inom ramen för denna avdelning skall kommittén på rådets ansvar och i nära kontakt med utrikesministern utöva politisk kontroll och strategisk ledning av krishanteringsinsatser enligt definitionen i artikel 17 i denna avdelning.

Rådet får, för en krishanteringsinsats som beslutats av rådet och vars varaktighet rådet beslutar om, bemyndiga kommittén att fatta lämpliga beslut om den politiska kontrollen och den strategiska ledningen av insatsen.

Kommentar

I första stycket återges och ändras artikel 25 i EU-fördraget: "Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 207 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen skall en kommitté för utrikes- och säkerhetspolitik övervaka den internationella situationen på de områden som omfattas av den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken och bidra till att utforma politiken genom att avge yttranden till rådet på begäran av detta eller på eget initiativ. Kommittén skall också övervaka genomförandet av den beslutade politiken, dock utan att det påverkar ordförandelandets eller kommissionens befogenheter."

Ändringarna gäller sista meningen där "ordförandelandets" och "kommissionens" har ersatts med "utrikesministrarnas".

I andra stycket återges artikel 25 i EU-fördraget med tillägg av en hänvisning till utrikesministern och en hänvisning till artikel 24 i denna avdelning där krishanteringsinsatser definieras: "Inom ramen för denna avdelning skall kommittén på rådets ansvar utöva politisk kontroll och strategisk ledning av krishanteringsinsatser."

Tredje stycket motsvarar i stort sett tredje stycket i artikel 25 i EU-fördraget: "Rådet får, för en krishanteringsinsats som beslutats av rådet och vars varaktighet rådet beslutar om, bemyndiga kommittén att fatta lämpliga beslut om den politiska kontrollen och den strategiska ledningen av insatsen utan att det påverkar tillämpningen av artikel 47." Med tanke på sammanslagningen av fördragen har hänvisningen till artikel 47 i EG-fördraget strukits.

B. Gemensam utrikes- och försvarspolitik

Artikel 17

1. De uppdrag som avses i artikel 30.1 i första delen av konstitutionen och i vilka unionen kan sätta in militära och civila medel skall inbegripa gemensamma insatser för nedrustning, humanitära insatser och räddningsinsatser, militära rådgivnings- och biståndsinsatser, konfliktförebyggande och fredsbevarande insatser, insatser med stridsstyrkor för krishantering, inklusive insatser för återupprättande av fred, stödåtgärder på begäran av en tredje stat i kampen mot terrorism samt stabiliseringsoperationer efter konflikter.

2. Rådet skall enhälligt anta beslut om de insatser som avses i denna artikel och fastställa deras mål, omfattning och de allmänna villkoren för deras genomförande. Utrikesministern som arbetar under rådet och under nära och ständig kontakt med Kommittén för utrikes- och säkerhetspolitik skall säkerställa samordningen av de civila och militära aspekterna av dessa insatser.

Kommentar

Denna artikel har som mål att klargöra räckvidden för artikel 30.1 i andra delen:

- *genom att återge de insatser som redan finns införda i fördraget, nämligen*
  - *humanitära insatser och räddningsinsatser,*
  - *fredsbevarande insatser,*
  - *insatser med stridsstyrkor för krishantering, inklusive insatser för återupprättande av fred,*
- *och genom tillägg av de uppdrag som rekommenderats av arbetsgrupp VIII, nämligen*
  - *gemensamma insatser för nedrustning,*
  - *militära rådgivnings- och biståndsinsatser,*
  - *konfliktförebyggande insatser,*
  - *stödgärder på begäran av en tredje stat i kampen mot terrorism,*
  - *stabiliseringsoperationer efter konflikter.*

I den andra punkten beskrivs ingående förfarandet för beslutsfattande inom ramen för insatserna samt de delar som måste ingå i beslutet. Den andra meningen överensstämmer med rekommendationerna från arbetsgrupp VIII om stärkande av utrikesministerns roll vid krishantering, särskilt i fråga om samordningen av de civila och militära aspekterna av insatserna.

Artikel 18

1. Inom ramen för de beslut som antas enligt artikel 17 i denna avdelning får rådet anförtro genomförandet av ett uppdrag åt en grupp medlemsstater som förfogar över den kapacitet som är nödvändig och som önskar delta i detta. Dessa skall sinsemellan komma överens om hanteringen av uppdraget.

2. De stater som deltar i genomförandet av uppdraget skall regelbundet informera rådet om läget när det gäller uppdraget och omedelbart underrätta rådet om dess genomförande medför nya betydande följder eller kräver en ändring av målet, omfattningen eller de närmare villkor som godkänts av rådet i enlighet med artikel 17.2 i denna avdelning. I dessa fall skall rådet anta de beslut som är nödvändiga.

Kommentar

I denna artikel beskrivs de närmare villkoren för ett samarbete om genomförandet av ett uppdrag som beslutats av rådet.

I en union med 25 stater kommer det att vara svårt att föreställa sig ett uppdrag som skall genomföras av samtliga medlemsstater. I artikeln föreskrivs därför de närmare villkor enligt vilka genomförandet av ett uppdrag som beslutas av alla medlemsstaterna kan anförtros åt några av dem, antingen därför att vissa stater inte vill åta sig att genomföra ett sådant uppdrag men inte önskar hindra övriga stater från att göra det eller på grund av den nivå av hög kapacitet som ett uppdrag kan kräva och som endast vissa stater förfogar över.

Beslutet om att inleda ett uppdrag, dess mål, dess omfattning och de allmänna närmare villkoren för dess genomförande skall fattas av rådet med enhällighet. Detta beslut skall inbegripa förteckningen över de stater som har förklarat sig beredda att genomföra uppdraget i fråga. Genomförandet skall därför handhas av den grupp av medlemsstater som anges i beslutet. När operationen har inletts skall endast de medlemsstater som deltar i dess genomförande delta i diskussionerna om de insatser som gjorts och de åtgärder som vidtagits inför genomförandet av operationen. Övriga medlemsstater skall informeras om de åtgärder som genomförs inom denna ram. De deltagande staterna skall omedelbart underrätta rådet, om genomförandet av uppdraget medför nya betydande följder eller kräver en ändring av målet, omfattningen eller de närmare villkor som ursprungligen godkänts av rådet. I dessa fall skall rådet anta de beslut som är nödvändiga.

Artikel 19

1. Det europeiska organet för försvarsmateriel och strategisk forskning skall ha som uppdrag att
  - bidra till att fastställa målen för medlemsstaternas militära resurser och utvärdera hur medlemsstaterna fullgör sina resursåtaganden,
  - verka för att de operativa behoven harmoniseras och för att metoder för effektiv och kompatibel anskaffning antas,

- lägga fram multilaterala projekt för att de militära resursmålen skall uppfyllas och sörja för samordningen av de program som genomförs av medlemsstaterna och förvaltningen av särskilda samarbetsprogram,
  - stödja försvarsteknikforskning, samordna och planera gemensam forskningsverksamhet och undersökningar om tekniska lösningar som motsvarar de framtida operativa behoven,
  - bidra till att fastställa och i förekommande fall genomföra alla åtgärder som kan förstärka försvarssektorns industriella och tekniska grund och förbättra effektiviteten i försvarsutgifterna.
2. Organet skall vara öppet för alla medlemsstater som önskar delta i det. Rådet skall med kvalificerad majoritet anta ett beslut om stadgan för organet, dess säte samt regler för dess verksamhet. Härvid skall hänsyn tas till graden av effektivt deltagande i organets verksamhet. Inom organet skall särskilda grupper bildas av medlemsstater som genomför gemensamma projekt.

Kommentar

I denna artikel fastställs målen för det europeiska organet för försvarsmateriel och strategisk forskning samt reglerna för dess verksamhet mer detaljerat. Artikel 20 följer i hög grad rekommendationerna från arbetsgruppen för försvarsfrågor. I artikeln beskrivs inte organets verksamhet i detalj utan detta hän skjuts (i punkt 2) till ett beslut av rådet.

Artikel 20

1. Medlemsstaterna på förteckningen i den till konstitutionen fogade förklaring X, vilka uppfyller höga kriterier för militära resurser och önskar göra mer bindande åtaganden på detta område med hänsyn till de mer krävande uppgifterna, skall sinsemellan inrätta ett strukturerat samarbete i enlighet med artikel 30.6 i den första delen av konstitutionen. De kriterier och åtaganden i fråga om militära resurser som dessa medlemsstater har fastställt återges i nämnda förklaring.

2. Om en medlemsstat önskar delta i detta samarbete i ett senare skede genom att åta sig de skyldigheter som samarbetet kräver, skall den underrätta Europeiska rådet om sin avsikt. Rådet skall fatta beslut om medlemsstatens begäran i en begränsad grupp för strukturerat samarbete.
3. Endast de medlemsstater som deltar i samarbetet skall anta beslut om målet med samarbetet. Utrikesministern skall närvara vid överläggningarna. Övriga medlemsstater skall på lämpligt sätt regelbundet informeras av utrikesministern om utvecklingen av samarbetet.
4. Rådet får anförtro åt de stater som deltar i detta samarbete att inom rådets ram genomföra ett uppdrag enligt artikel 17 i denna avdelning.

Kommentar

I denna artikel beskrivs de närmare reglerna för hur det strukturerade samarbetet skall fungera i enlighet med artikel 30.6 i första delen. De medlemsstater som uppfyller kriterier för militära resurser och som önskar göra mer bindande åtaganden sinsemellan i denna fråga för de mest krävande uppdragen får göra detta genom att upprätta ett strukturerat samarbete i konstitutionen. Kriterierna liksom de resursåtaganden som de deltagande länderna lovar att uppfylla skall förhandlas fram och fastställas av nämnda stater sinsemellan och återges i en förklaring som fogas till konstitutionen. I denna förklaring skall även de stater som deltar i det strukturerade samarbetet anges.

När det strukturerade samarbetet har upprättats, skall endast de deltagande staterna delta i antagandet av beslut både när det gäller utvecklingen av detta samarbete och inledandet av och de närmare villkoren för eventuella operationer. De deltagande medlemsstaterna får använda unionens strukturer, till exempel KUSP eller Militära kommittén, vilka också skall hålla möten där endast företrädarna för de medlemsstater som deltar i det strukturerade samarbetet får närvara. De operationer som beslutas av denna grupp av stater skall dock inte vara unionens operationer. Det förutsätts att unionens utrikesminister skall närvara vid överläggningarna om detta samarbete och informera övriga medlemsstater om utvecklingen av detta. På så sätt skall ministern utgöra ett gränssnitt mellan de stater som deltar i det strukturerade samarbetet och de stater som inte deltar, vilket ger möjlighet till en större synlighet för de åtgärder som genomförs inom ramen för samarbetet.

Det skall dock vara möjligt för rådet att anförtro åt de stater som deltar i det strukturerade samarbetet att genomföra ett uppdrag som beslutats av rådet. I så fall skall uppdraget genomföras genom det strukturerade samarbetet på unionens vägnar.

Artikel 21

1. Det närmare samarbetet om ömsesidigt försvar enligt artikel 30.7 i första delen är öppet för unionens samtliga medlemsstater. En förteckning över de deltagande medlemsstaterna återfinns i en förklaring som är fogad till denna konstitution. Om en medlemsstat önskar delta i detta samarbete i ett senare skede genom att ansluta sig till de åtaganden som detta kräver, skall den underrätta Europeiska rådet och ansluta sig till den förklaring som är fogad till konstitutionen.
2. En deltagande stat som blir föremål för ett väpnat angrepp på sitt territorium skall underrätta övriga deltagande stater om situationen och kan begära hjälp och bistånd från dessa. De deltagande staterna skall samlas på ministernivå, biträdda av sina företrädare i Kommittén för utrikes- och säkerhetspolitik och i Militära kommittén.
3. Förenta nationernas säkerhetsråd skall omedelbart informeras om varje väpnat angrepp och om de åtgärder som vidtas till följd härav.
4. Dessa bestämmelser påverkar inte, för dem som är berörda, de rättigheter och skyldigheter som följer av Nordatlantiska fördraget.

Kommentar

Tio nuvarande medlemsstater av Europeiska unionen är medlemmar av Västeuropeiska unionen och är därigenom bundna av ett åtagande om ömsesidigt försvar inom ramen för artikel V i Bryssel fördraget. Detta utgör utan tvekan en form av samarbete utanför unionens ram. Eftersom det råder olika politiska uppfattningar är det svårt att tänka sig att samtliga medlemsstater vill ansluta sig till ett sådant åtagande inom konstitutionens ram. Därför är det nödvändigt att inom detta område inrätta ett närmare samarbete som gör det möjligt för dem som så önskar att inom unionens ram "ta upp" det åtagande till vilket de redan har anslutit sig i artikel V i Bryssel fördraget. Det finns åtskilliga fördelar med att ta upp ett sådant åtagande i konstitutionen, till exempel

- *att detta skulle göra det möjligt att i konstitutionen bekräfta det ömsesidiga försvaret och därmed bidra till att öka unionens trovärdighet hos medborgarna, och*
- *att detta samarbete skulle göra det möjligt för de deltagande medlemsstaterna att använda unionens strukturer och sakkunskap, till exempel dess militärkommitté och dess militära stab.*

Här liksom i övrigt samarbete som omnämns ovan är det endast de medlemsstater som deltar i samarbetet som skall delta i antagandet av beslut som rör målet med samarbetet. I det fall då de använder unionens strukturer skall dessa likaledes hålla möten vid vilka endast företrädarna för de stater som har anslutit sig till detta samarbete får närvara.

C. Finansiella bestämmelser

Artikel 22

1. Institutionernas förvaltningsutgifter till följd av bestämmelserna om de områden som avses i detta kapitel skall belasta unionens budget.
2. Driftsutgifterna för att genomföra de nämnda bestämmelserna skall också belasta unionens budget, bortsett från driftsutgifter i samband med operationer som har militära eller försvarsmässiga konsekvenser och i fall då rådet enhälligt beslutar något annat.

Om utgifterna inte skall belasta unionens budget skall de belasta medlemsstaterna i enlighet med den på bruttonationalinkomsten grundade fördelningsnyckeln, om inte rådet enhälligt beslutar något annat. De medlemsstater, vilkas företrädare i rådet har avgett en formell förklaring enligt artikel 9.1 andra stycket är inte skyldiga att bidra till finansieringen av utgifter i samband med operationer som har militära eller försvarsmässiga konsekvenser.

3. En post skall inrättas i unionens budget för brådsakande finansiering av initiativ inom ramen för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken och särskilt till förberedelser för uppdrag av den typ som avses i artikel 30.1 i första delen av konstitutionen. Särskilda förfaranden skall införas så att de anslag som finns upptagna i denna post kan göras tillgängliga med kort varsel och faktiskt utnyttjas så snabbt som den aktuella situationen kräver.

Förberedande verksamhet för de uppdrag som avses i artikel 30.1 i första delen av konstitutionen som inte skall belasta unionens budget skall finansieras genom en startfond med bidrag från medlemsstaterna.

Rådet skall på förslag av utrikesministern med kvalificerad majoritet anta

- föreskrifter för upprättande och finansiering av fonden, bl.a. vilka finansiella belopp som fonden skall tilldelas samt föreskrifter för återbetalning,
- föreskrifter för förvaltning av fonden, samt
- föreskrifter för finansiell kontroll.

Om rådet planerar ett uppdrag enligt artikel 30.1 i första delen av konstitutionen, som inte får belasta unionens budget, skall det bemyndiga utrikesministern att utnyttja fonden.

Utrikesministern skall rapportera till rådet om genomförandet av uppdraget.

Kommentar

1. Återger artikel 28.2 i EU-fördraget men "Europeiska gemenskapernas budget" ersätts med "unionens budget": "Institutionernas förvaltningsutgifter till följd av bestämmelserna om de områden som avses i denna avdelning skall belasta Europeiska gemenskapernas budget."

2. Återger artikel 28.3 i EU-fördraget men "Europeiska gemenskapernas budget" ersätts med "unionens budget": "Driftsutgifterna för att genomföra de nämnda bestämmelserna skall också belasta Europeiska gemenskapernas budget, bortsett från driftsutgifter i samband med operationer som har militära eller försvarsmässiga konsekvenser och i fall då rådet enhälligt beslutar något annat. Om utgifterna inte skall belasta Europeiska gemenskapernas budget skall de belasta medlemsstaterna i enlighet med den på bruttonationalinkomsten grundade fördelningsnyckeln, om inte rådet enhälligt beslutar något annat. De medlemsstater, vilkas företrädare i rådet har avgett en formell förklaring enligt artikel 23.1 andra stycket är inte skyldiga att bidra till finansieringen av utgifter i samband med operationer som har militära eller försvarsmässiga konsekvenser."
3. Arbetsgrupp VII har konstaterat att verksamheten inom GUSP ibland kräver brådskande finansiering, som de sedvanliga förfarandena inte är anpassade till. Vidare har arbetsgrupp VIII konstaterat att det behövs en särskild bestämmelse om den förberedande fasen för uppdrag av den typ som avses i artikel 30.1. Anledningen är dels att finansieringen av de civila aspekterna från unionens budget omfattas av relativt tungrodda förfaranden som således slukar mycket tid (som är värdefull vid inledandet av operationen), dels att man snabbt måste finansiera de militära aspekter som inte kan finansieras genom budgeten.

Om den planerade operationen omfattar antingen uteslutande civila medel eller civila och militära medel, skulle förberedelserna finansieras över en särskild post i unionens budget. Denna post skulle förvaltas enligt en särskild ordning, som dels skulle säkerställa snabb tillgång till fonden (m.a.o. en förenkling av det sedvanliga förfarandet för tillgång till anslag), dels säkerställa ett snabbt utnyttjande av anslagen, med avvikelse från de förfaranden som normalt är tillämpliga (t.ex. vid offentlig upphandling).

Om operationen däremot har militära implikationer eller rör försvarsområdet och kostnaderna i sammanhanget följaktligen inte kan belasta budgeten, skulle en fond inrättas genom bidrag från medlemsstaterna för att finansiera operationens inledande fas. Beslut om fördelningsnyckel för att finansiera fonden skulle fattas av rådet med kvalificerad majoritet.

För att inrätta fonden måste man fastställa såväl hur stort fondens inledande belopp skall vara som hur återbetalning skall ske, dvs. hur man på nytt skall tillföra fonden medel när den helt eller delvis har tömts. För detta krävs ett beslut av rådet med kvalificerad majoritet. Det krävs ett separat beslut av rådet för att fastställa fondens budgetförordning och i punktens andra stycke föreskrivs ett sådant beslut.

Det är slutligen viktigt att fonden kan användas effektivt och snabbt, och därför föreslås i tredje stycket att utrikesministern kan få fullmakt av rådet att använda och förvalta fonden.

o

o   o

KAPITEL 2: DEN GEMENSAMMA HANDELSPOLITIKEN

Artikel 23

Genom att upprätta en tullunion avser medlemsstaterna att i enlighet med deras gemensamma intresse bidra till en harmonisk utveckling av världshandeln, en gradvis avveckling av restriktionerna i den internationella handeln och i utländska direktinvesteringar, en sänkning av tullmurarna och andra åtgärder.

Kommentar

I artikel 23 återges det första stycket i artikel 131 i EG-fördraget med tillägg av en hänvisning till utländska direktinvesteringar (liksom i nästa artikel) eftersom de finansiella flödena kompletterar handeln med varor och eftersom de i dag utgör en mycket stor del av handelsutbytet. Andra stycket i artikel 131 i EG-fördraget har strukits, eftersom en hänvisning till avvecklingen av tullar mellan medlemsstaterna numera är överspelad (upplysningsvis hade det andra stycket följande lydelse: "Den gemensamma handelspolitiken skall ta hänsyn till den gynnsamma verkan som avvecklingen av tullar mellan medlemsstaterna kan ha på ökningen av konkurrensförmågan hos företagen i dessa stater.")

Artikel 24

1. Den gemensamma handelspolitiken skall grunda sig på enhetliga principer, särskilt när det gäller att ändra tullsatser, ingå tull- och handelsavtal som rör utbyte av varor och tjänster samt handelsaspekterna i fråga om immateriella rättigheter, utländska direktinvesteringar, enhetlighet i fråga om liberaliseringsåtgärder, exportpolitik samt handelspolitiska skyddsåtgärder, inbegripet åtgärder att vidta vid dumpning och subventioner. Den gemensamma handelspolitiken skall föras enligt principerna för unionens yttre åtgärder i enlighet med artikel 1 i denna avdelning.
2. Europaparlamentet och rådet skall, i enlighet med lagstiftningsförfarandet, anta de europeiska lagar och de ramlagar som krävs för att genomföra den gemensamma handelspolitiken.

3. Om förhandlingar om avtal skall äga rum med en eller flera stater eller internationella organisationer skall de tillämpliga bestämmelserna i artikel 33 i denna avdelning tillämpas. Kommissionen skall förelägga rådet rekommendationer, och rådet skall bemyndiga kommissionen att inleda nödvändiga förhandlingar. Rådet och kommissionen skall se till att de avtal som förhandlas fram är förenliga med unionens interna politik och interna regler.

Inom ramen för de direktiv som rådet får utfärda skall kommissionen föra förhandlingarna i samråd med en särskild kommitté, som utsetts av rådet för att biträda kommissionen i denna uppgift. Kommissionen skall regelbundet rapportera till den särskilda kommittén om läget i förhandlingarna.

4. Vid förhandlingar om och ingående av avtal på de områden som rör handel med tjänster, som innebär förflyttningar av personer, samt handelsrelaterade aspekter av immateriella rättigheter skall rådet fatta beslut med enhällighet, om avtalet omfattar bestämmelser för vilka enhällighet krävs för att anta interna regler.
5. Utövandet av befogenheterna enligt denna artikel inom handelspolitiken skall inte påverka fördelningen av befogenheterna mellan unionen och medlemsstaterna och skall inte medföra en harmonisering av medlemsstaternas lagar eller andra författningar inom ett område där konstitutionen utesluter en sådan harmonisering.

Kommentar

1. *Av politiska skäl har presidiet valt att inte lägga fram en text som helt och hållet grundar sig på rekommendationerna på detta område från arbetsgrupp VII utan föreslår att en hänvisning behålls till undantaget avseende förhandling om och ingående av ett avtal på de områden som rör handel med tjänster, som innebär förflyttningar av personer, samt handelsrelaterade aspekter av immateriella rättigheter, om avtalet omfattar bestämmelser för vilka enhällighet krävs för att anta interna regler. Vi erinrar om att den allmänna uppfattningen i arbetsgrupp VII är att omröstning med kvalificerad majoritet bör användas inom alla områden som omfattas av handelspolitiken, däribland tjänster och immateriella rättigheter (utan att de nuvarande begränsningarna av harmoniseringen inom vissa interna politikområden åsidosätts). Denna rekommendation fick ett brett stöd vid plenarmötets debatt. Presidiet har dock noterat reservationerna från en del konventsledamöter, varav vissa*

önskade behålla de nuvarande undantagen och andra betonade nödvändigheten av att undvika en harmonisering inom interna politikområden till följd av internationella avtal som ingås med kvalificerad majoritet. De undantag som föreskrivs i den nuvarande artikel 133.5 i EG-fördraget har behållits i detta utkast till artikel, men den text som föreslås är förenklad jämfört med den nuvarande texten bland annat av hänsyn till rekommendationerna från arbetsgruppen för förenkling när det gäller instrument och förfaranden .

2. *Punkt 1 återger punkt 1 i artikel 133 i EG-fördraget med tillägg av handel med varor och tjänster, av handelsaspekter av de immateriella rättigheterna och av utländska direktinvesteringar (se även föregående artikel – hänvisningen till utländska direktinvesteringar har införts som ett erkännande av att finansflödena utgör ett komplement till handeln med varor och i våra dagar utgör en mycket stor del av handeln). Ett undantag avseende förhandling om och ingående av ett avtal på de områden som rör handel med tjänster, som innebär förflyttningar av personer, samt handelsrelaterade aspekter av immateriella rättigheter har behållits i punkt 4 (se kommentaren till den punkten).*
3. *Punkt 1 har dessutom kompletterats med en hänvisning till artikel 1 i denna avdelning som anger principerna och målen för de yttre åtgärderna i överensstämmelse med rekommendationen från arbetsgrupp VII att föra samman dessa principer och mål i en enda övergripande artikel som omfattar avdelningen i dess helhet. Som referens återges artikel 133.1 i EG-fördraget: " Den gemensamma handelspolitiken skall grundas på enhetliga principer, särskilt när det gäller att ändra tulltaxor, ingå tull- och handelsavtal, uppnå enhetlighet i fråga om liberaliseringsåtgärder, exportpolitik samt handelspolitiska skyddsåtgärder, inbegripet åtgärder vid dumpning och subventioner. "*
4. *Beträffande punkt 2 föreslås tillämpning av det normala lagstiftningsförfarandet för beslut om genomförandeåtgärder. Vi erinrar i detta sammanhang om att inre åtgärder på detta område sedan Romfördragets tid har beslutats med kvalificerad majoritet. Denna ändring är även ett svar på rekommendationen från arbetsgrupp VII att förstärka Europaparlamentets roll på detta område (CONV 459/02, sidan 8).*
5. *Punkt 3 grundas på punkt 3 i artikel 133 i EG-fördraget (genom att hänvisningen till den artikel som kommer att ersätta artikel 300 i EG-fördraget flyttas till början av texten). Eftersom arbetsgrupp VII rekommenderat en förstärkt roll för Europaparlamentet på detta område (CONV 459/02, sidan 8), har undantaget för handelspolitiken i artikel 300.3 i EG-fördraget utgått i artikel 33 – som ersätter artikel 300 i EG-fördraget – i den nuvarande avdelningen om ingående av avtal.*
6. *I punkt 4 återges undantaget i artikel 133.5 andra stycket i EG-fördraget om förhandlingar om och ingående av avtal på de områden som rör handel med tjänster och handelsrelaterade aspekter av immateriella rättigheter, om avtalet innehåller bestämmelser för vilka det krävs*

enhållighet för att anta interna regler, varvid det emellertid anges att undantaget på det område som rör tjänster gäller tjänster som innebär förflyttningar av personer. I sitt yttrande 1/94 (punkt 44) fastslog domstolen att gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster som inte medför att leverantören förflyttar sig till mottagarens land eller omvänt inte saknar likheter med ett varuutbyte som utan tvivel omfattas av den gemensamma handelspolitiken.

7. Punkt 5 återspeglar två rekommendationer från arbetsgrupp VII. Å ena sidan den andra delen av rekommendation nr 8 c (understruken): "Det fanns brett stöd i arbetsgruppen för användning av omröstning med kvalificerad majoritet på alla handelspolitiska områden, utan att det påverkar nu gällande begränsningar av harmoniseringen inom interna politikområden" (CONV 459/02, s. 7). Å andra sidan den sista delen i rekommendation nr 4 (CONV 459/02, s. 4) som har följande lydelse: "Det bör anges i fördraget att unionen har befogenheter att ingå avtal om frågor som ligger inom dess interna behörighetsområde" och "I den nya bestämmelsen i fördraget bör det också klargöras att rådet skall fatta beslut om sådana avtal enligt samma förfarande som tillämpas för interna lagstiftningsdebatter om samma frågor (normalt omröstning med kvalificerad majoritet)", men där det också anges att "Denna bestämmelse får inte på något sätt ändra avgränsningen av befogenheterna mellan EU och medlemsstaterna.".
8. Om konventet önskar behålla undantag från unionens exklusiva behörighet i enlighet med artikel 133.6 andra stycket i EG-fördraget, enligt vilken avtal rörande handel med kulturella och audiovisuella tjänster, utbildningstjänster samt sociala tjänster och tjänster som rör människors hälsa omfattas av delad behörighet, bör man planera att införa detta undantag i artikel 11.2 i första delen av konstitutionen (Avdelning III, unionens befogenheter).
9. Artiklarna 132 och 134 i EG-fördraget återges inte i texten Den första artikeln har inte använts (exportpolitiken behandlas dessutom i artikel 133.1 som återges i artikel 3 i denna avdelning). Artikel 134 i EG-fördraget har inte använts sedan 1993 eftersom den inte är förenlig med den inre marknaden (det finns inte längre några inre gränser).

o

o o

KAPITEL 3: SAMARBETE MED TREDJE LAND OCH HUMANITÄRT BISTÅND

I. UTVECKLINGSSAMARBETE

Artikel 25

1. Unionens politik inom området för utvecklingssamarbete skall föras inom ramen för de principer och mål för unionens yttre åtgärder som anges i artikel 1 i denna avdelning. Unionens och medlemsstaternas politik för utvecklingssamarbete skall komplettera och förstärka varandra.
2. Unionen och medlemsstaterna skall uppfylla de åtaganden och beakta de mål som de har godkänt inom ramen för Förenta nationerna och andra behöriga internationella organisationer.

Kommentar

1. *Artikel 25 grundar sig på artikel 177 i EG-fördraget, som man har förkortat genom att stryka uppräknningen av mål (punkterna 1 och 2) och ersatt den med en hänvisning till artikeln om principer och mål för unionens yttre åtgärder.*
2. *Artikel 178 i EG-fördraget, där det anges att "Gemenskapen skall beakta målen i artikel 177 då den genomför sådan politik som kan beröra utvecklingsländerna", har utgått med hänsyn till den allmänna punkten om samstämmighet i artikel 1 om principer och mål för de yttre åtgärderna.*

Artikel 26

1. Europaparlamentet och rådet skall i enlighet med lagstiftningsförfarandet anta de europeiska lagar och ramlagar som behövs för att genomföra politiken för utvecklingssamarbete och som kan gälla fleråriga program för samarbete med utvecklingsländer eller program med tematisk inriktning.

2. Unionen får med tredje land och behöriga internationella organisationer ingå alla avtal som behövs för att genomföra de mål som anges i artikel 1 i denna avdelning. Dessa avtal skall förhandlas fram och ingås i enlighet med artikel 33 i denna avdelning.

Första stycket skall inte inverka på medlemsstaternas behörighet att förhandla i internationella organ och att ingå internationella avtal.

3. Europeiska investeringsbanken skall enligt villkoren i sin stadga bidra till att genomföra de åtgärder som avses i punkt 1.
4. Bestämmelserna i denna artikel skall inte påverka samarbetet med länderna i Afrika, Västindien och Stilla Havet inom ramen för AVS–EG-konventionen.

Kommentar

1. *Artikel 26 grundar sig på de nuvarande artiklarna 179 och 181 i EG-fördraget, med en uppdatering av hänvisningarna i punkterna 1 och 2 i utkastet (artikel 179.1 och artikel 181) till följd av konventets arbete, särskilt rekommendationerna från arbetsgruppen för förenkling.*
2. *Artikel 179.2 i EG-fördraget, om Europeiska investeringsbanken, återges i sin helhet i punkt 3.*
3. *Punkt 4 återger i dess helhet artikel 179.3 i EG-fördraget. Vi betonar emellertid att konventet bör uttala sig om huruvida en bestämmelse beträffande samarbetet med AVS-länderna bör behållas eller om en sådan bestämmelse bör utgå med tanke på att det inte föreligger ett behov av ett separat politikområde eller en separat finansiering (vi erinrar i detta sammanhang om att det i arbetsgrupp VII finns ett brett stöd för att införliva Europeiska utvecklingsfonden (EUF) i unionens budget).*

Artikel 27

1. Unionen och medlemsstaterna skall samordna sin politik inom området för utvecklingssamarbete och samråda med varandra om sina biståndsprogram, även inom internationella organisationer och på internationella konferenser, i syfte att främja åtgärdernas komplementaritet och effektivitet. De får vidta gemensamma åtgärder. Medlemsstaterna skall om det behövs bidra till att genomföra unionens biståndsprogram.
2. Kommissionen får ta lämpliga initiativ för att främja den samordning som avses i punkt 1.
3. Inom sina respektive kompetensområden skall unionen och medlemsstaterna samarbeta med tredje land och med behöriga internationella organisationer.

Kommentar

Artikel 27 grundar sig på artikel 180 och artikel 181 första stycket i EG-fördraget. Dessutom har lydelsen förstärkts när det gäller "komplementariteten och effektiviteten" i unionens och medlemsstaternas åtgärder, vilket var något som togs upp under överläggningarna i arbetsgrupp VII (se punkt 54 i rapporten).

II. EKONOMISKT, FINANSIELLT OCH TEKNISKT SAMARBETE MED TREDJE LAND

Artikel 28

1. Utan att det påverkar tillämpningen av de andra bestämmelserna i konstitutionen, särskilt artiklarna 25–27 i denna avdelning angående utvecklingssamarbete, skall unionen inom ramen för sin behörighet bedriva ekonomiskt, finansiellt och tekniskt samarbete med tredje land. Dessa åtgärder skall vara samstämmiga med unionens utvecklingspolitik. Unionens och medlemsstaternas åtgärder skall komplettera och förstärka varandra. Åtgärderna skall genomföras inom ramen för principerna och målen för unionens yttre åtgärder enligt artikel 1 i denna avdelning.
2. Europaparlamentet och rådet skall i enlighet med lagstiftningsförfarandet anta de europeiska lagar och ramlagar som behövs för att genomföra punkt 1.
3. Inom sina respektive behörighetsområden skall unionen och medlemsstaterna samarbeta med tredje land och med behöriga internationella organisationer. De närmare villkoren för samarbete från unionens sida kan bli föremål för avtal mellan unionen och berörda tredje parter; avtalen skall förhandlas fram och ingås i enlighet med artikel 33 i denna avdelning. Rådet skall besluta enhälligt om de associeringsavtal som avses i artikel 32.2 i denna avdelning och om de avtal som skall ingås med unionens kandidatstater.

Första stycket skall inte påverka medlemsstaternas behörighet att förhandla i internationella organ och att ingå internationella avtal.

Kommentar

Utkastet till artikel grundar sig på artikel 181a i EG-fördraget, som lades till i Nice. Konventet bör uppmärksamma att utkastet omfattar ett förslag till ändring av den nuvarande texten när det gäller det förfarande som avses i punkt 2. Utkastet följer nämligen rekommendationerna från arbetsgruppen för förenkling om att medbeslutandeförfarandet skall tillämpas allmänt (artikel 181a har följande lydelse: "Rådet skall med kvalificerad majoritet, på förslag av kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet, besluta om de åtgärder som behövs ...").

Artikel 29

När situationen i ett tredje land kräver att unionen lämnar omedelbart finansiellt bistånd skall rådet på förslag av kommissionen med kvalificerad majoritet anta de instrument som behövs.

Kommentar

Ny artikel för att skapa en särskild rättslig grund för finansiellt bistånd till tredje land när det krävs en omedelbar åtgärd. I regeringskonferensens förklaring nr 10, som är fogad till Nicefördragets slutakt, anges tydligt att stöd till tredje lands betalningsbalans inte ligger inom tillämpningsområdet för artikel 181a i EG-fördraget. Akter som rör sådant stöd bör således även fortsättningsvis antas på grundval av artikel 308 i EG-fördraget (alltså med enhällighet) om det inte fastställs någon särskild rättslig grund. Med hänsyn till biståndets brådskande karaktär föreslås det att de nödvändiga åtgärderna skall antas med kvalificerad majoritet.

III. HUMANITÄRT BISTÅND

Artikel 30

1. Unionens åtgärder inom området för humanitärt bistånd skall genomföras inom ramen för principerna och målen för unionens yttre åtgärder enligt artikel 1 i denna avdelning.
Åtgärderna skall syfta till att tillfälligt lämna bistånd, stöd och skydd till befolkningar i tredje land som drabbas av katastrofer, oavsett om de orsakas av människor eller naturen, för att uppfylla de humanitära behov som uppstått till följd av dessa olika situationer. Unionens och medlemsstaternas åtgärder skall komplettera och förstärka varandra.
2. Humanitärt bistånd skall ges i enlighet med principerna i internationell humanitär rätt, särskilt principerna om opartiskhet och icke-diskriminering.
3. Europaparlamentet och rådet skall i enlighet med lagstiftningsförfarandet anta de nödvändiga lagar och ramlagar där ramen för genomförandet av unionens humanitära åtgärder fastställs.
4. Unionen får med tredje land och behöriga internationella organisationer ingå alla avtal som behövs för att genomföra de mål som anges i artikel 1. Dessa avtal skall förhandlas fram och

ingås enligt artikel 33 i denna avdelning.

Första stycket skall inte påverka medlemsstaternas behörighet att förhandla i internationella organ och att ingå internationella avtal.

5. För att skapa en ram för gemensamma bidrag från europeiska ungdomar till unionens humanitära insatser skall en europeisk frivilligkår för humanitärt bistånd inrättas. Europaparlamentet och rådet skall enligt lagstiftningsförfarandet anta en europeisk lag om fastställande av kårens stadga och arbetsformer.
6. Kommissionen får ta lämpliga initiativ för att främja samordningen mellan unionens och medlemsstaternas åtgärder i syfte att förstärka effektiviteten och komplementariteten hos unionens åtgärder och de nationella humanitära åtgärderna.
7. Unionen skall se till att dess humanitära insatser är samordnade och överensstämmer med de insatser som genomförs av internationella organisationer och organ, särskilt de som ingår i Förenta nationernas system.

Kommentar

1. *Ny artikel som följer utkastet till artikel 12.6 i konstitutionen där det uttryckligen anges att detta är ett område med delad behörighet. Det humanitära biståndet har ingen särskild rättslig grund i de nuvarande fördragen, och det genomförs enligt villkoren i rådets förordning (EG) nr 1257/96 av den 20 juni 1996 (rättslig grund artikel 179, f.d. 130w i EG-fördraget).*
2. *Artiklarnas grundstruktur återger grundstrukturen för utvecklingssamarbetet, men i punkt 1 läggs tonvikten på de humanitära insatsernas specifika karaktär. Beskrivningen grundar sig på definitionerna i ovannämnda förordning (livsmedelsbistånd skall till exempel ges utan att detta kopplas till något villkor om att målet på lång sikt skall vara ett stärkande av rättsstatsprincipen eller hållbar utveckling – enligt förordning nr 1257/96 får biståndet inte "styras av eller underordnas politiska hänsynstaganden").*

3. *I punkt 2 fastställs grundprinciperna för det humanitära biståndet, nämligen att åtgärderna skall genomföras i enlighet med principerna i internationell humanitär rätt, och i synnerhet principerna om opartiskhet och icke-diskriminering. Den första av principerna innebär att besluten om humanitärt bistånd skall fattas opartiskt med hänsyn enbart till offrens behov och intressen. Den andra innebär att det humanitära biståndet skall beviljas utan åtskillnad av offren, vad gäller bland annat ras, etniskt ursprung, religion, kön, ålder, nationalitet eller politisk tillhörighet (se förordning nr 1257/96 och rapporten från arbetsgrupp VII, CONV 459/02, punkt 57.*
4. *Punkterna 3 och 4 rör förfarandena för antagande av akterna för genomförande och ingående av avtalen med tredje land och internationella organisationer (anpassningarna gjorda med hänsyn till överläggningarna i konventet).*
5. *I punkterna 5 och 6 behandlas samordningen mellan unionen och medlemsstaterna samt samordningen med internationella organisationer och organ.*

o

o   o

KAPITEL 4: RESTRIKTIVA ÅTGÄRDER

Artikel 31

1. Om ett beslut om en unionsståndpunkt eller en unionsåtgärd som har beslutats enligt bestämmelserna om den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken i kapitel 1 i denna avdelning förutsätter att de ekonomiska och finansiella förbindelserna med ett eller flera tredje länder helt eller delvis avbryts eller begränsas, skall rådet på gemensamt förslag av utrikesministern och kommissionen med kvalificerad majoritet besluta om de åtgärder som är nödvändiga. Rådet skall underrätta Europaparlamentet om detta .
2. På de områden som avses i punkt 1 får rådet enligt samma förfarande besluta om restriktiva åtgärder mot fysiska och juridiska personer, eller grupper och enheter som inte är stater.

Kommentar

1. *I punkt 1 återges artikel 301 i EG-fördraget med tillägg av en hänvisning till de finansiella förbindelserna så att även de områden som avses i artikel 60 i EG-fördraget omfattas. Rådet skall besluta på förslag av utrikesministern och kommissionen för att garantera att de föreslagna åtgärderna är samstämmiga. Detta kapitel rör restriktiva åtgärder som vidtas till följd av ett beslut som rör sådan utrikespolitik som omfattas av bestämmelserna i kapitel 1. De restriktiva åtgärder som unionen kan införa sedan det konstaterats att ett tredje land brutit mot ursprungsreglerna omfattas av kapitel 5 om internationella avtal.*

Genom denna text införs en ny bestämmelse, om information till Europaparlamentet.

2. *I fördragen föreskrivs för närvarande endast rättsliga grunder för sådana restriktiva åtgärder som riktar sig mot stater. Det har dock ibland visat sig vara nödvändigt att kunna vidta andra slag av åtgärder. Genom denna punkt inrättas en rättslig grund som gör det möjligt för unionen att vidta restriktiva åtgärder mot fysiska och juridiska personer, eller grupper som inte är stater osv.*

o

o o

KAPITEL 5: INTERNATIONELLA AVTAL

Artikel 32

1. Unionen får med ett eller flera tredje länder eller internationella organisationer ingå avtal när konstitutionen föreskriver att sådana avtal skall ingås.
2. Unionen får med ett eller flera tredje länder eller internationella organisationer ingå associeringsavtal. Dessa avtal innebär en associering med ömsesidiga rättigheter och förpliktelser, gemensamt uppträdande och särskilda förfaranden med en eller flera tredje länder eller internationella organisationer.
3. Unionen får ingå sådana internationella avtal som är nödvändiga för att uppnå ett av unionens mål, som föreskrivs i en av unionens rättsakter eller som rör en intern unionsakt.
4. Avtal som ingås av unionen skall vara bindande för unionens institutioner och medlemsstaterna.

Kommentar

Det faktum att pelarna försvinner gör det nödvändigt att slå samman de bestämmelser som rör unionens externa behörighet när det gäller GUSP (artikel 24 i EU-fördraget), RIF (artikel 38 i EU-fördraget) och gemenskapen (artikel 300.1 i EG-fördraget)

I artikel 300.1 i det nuvarande EG-fördraget nämns endast gemenskapens uttryckliga externa behörighet, nämligen "när detta fördrag föreskriver att ett avtal skall ingås". Det rör sig om artiklarna 133 i EG-fördraget (den gemensamma handelspolitiken), 177–181 i EG-fördraget (utvecklingssamarbete), 111 i EG-fördraget (monetär politik), 170 i EG-fördraget (forskning och teknisk utveckling), 174 i EG-fördraget (miljöpolitik), 182–188 i EG-fördraget (associering av utomeuropeiska länder och territorier) och 310 i EG-fördraget (associering av tredje stater eller internationella organisationer).

Enligt domstolens rättspraxis kan dock unionens externa behörighet inte endast vara grundad på en uttrycklig tilldelning av befogenheter i fördraget utan även implicit följa av bestämmelserna i detta. Detta är fallet

- *när unionens externa behörighet är nödvändig för att genomföra ett av de mål som anges i fördraget innan unionen ännu har antagit någon intern rättsakt (domstolens yttranden 1/76 av den 26 april 1977, 2/91 av den 19 mars 1993 och 1/94 av den 15 november 1994) och*
- *när unionens externa behörighet behövs för en enhetlig tillämpning av gemenskapsrätten när unionen redan har utövat sin interna behörighet (domstolens dom "AETR" av den 31 mars 1971 och domstolens yttranden 1/92 av den 10 april 1992 och 2/92 av den 24 mars 1995).*

På grundval av denna rättspraxis har arbetsgrupp VII utarbetat följande rekommendationer:

- *Det bör anges i fördraget att unionen har befogenheter att ingå avtal om frågor som ligger inom dess interna behörighetsområde.*
- *I den nya bestämmelsen i fördraget bör det också klargöras att rådet skall besluta om sådana avtal enligt samma förfarande som tillämpas för interna lagstiftningsdebatter om samma frågor (normalt omröstning med kvalificerad majoritet).*

Denna bestämmelse får inte på något sätt ändra fördelningen av befogenheterna mellan EU och medlemsstaterna.

I utkastet till artikel 32 behandlas endast befogenheter som tilldelas unionen för att ingå avtal: explicit behörighet när ingåendet av avtal föreskrivs i en bestämmelse i konstitutionen (punkt 1) och implicit behörighet om det är nödvändigt att ingå ett avtal för att förverkliga något av unionens mål, om det föreskrivs i en av unionens rättsakter eller är nödvändigt för en enhetlig tillämpning av en intern unionsakt (punkt 3).

I detta utkast till artikel behandlas inte huruvida behörigheten är exklusiv eller delad. Den frågan behandlas i utkasten till artiklarna 11 och 12 i konstitutionen, vilka anger

- *i artikel 11 att " Unionen skall ensam ha befogenhet (...) på (...)Den gemensamma handelspolitiken. Den monetära politiken för de medlemsstater som har antagit euron. Bevarandet av havets biologiska resurser inom ramen för den gemensamma fiskeripolitiken", och denna exklusiva behörighet omfattar även internationella avtal som gäller dessa områden. I den andra punkten i utkastet till artikel 11 görs tillägget: " Unionen skall ensam ha befogenhet att ingå ett internationellt avtal om ingåendet av avtalet fastställs i en unionsrättsakt, om det är nödvändigt för att unionen skall kunna utöva sin befogenhet internt eller om det påverkar en intern unionsakt."*

- *i artikel 12, de områden där unionen skall ha delad behörighet med medlemsstaterna. På vissa av dessa områden skall unionen ha explicit extern behörighet som den delar med medlemsstaterna. Dessa områden är utvecklingssamarbete, politik för forskning och teknisk utveckling och miljöpolitik.*

Artikel 33

1. Utan att det påverkar de särskilda bestämmelserna i artikel 24 i denna avdelning, skall avtal mellan unionen och tredje stat eller internationella organisationer förhandlas fram och ingås enligt följande förfarande.
2. Rådet skall ge bemyndigande att inleda förhandlingar, skall utfärda förhandlingsdirektiv och ingå avtal.
3. Kommissionen eller, om avtalet uteslutande eller huvudsakligen gäller den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, unionens utrikesminister skall lägga fram rekommendationer för rådet som skall bemyndiga utrikesministern att inleda förhandlingar. Kommissionen och unionens utrikesminister skall vid behov lägga fram gemensamma rekommendationer.
4. Rådet skall i samband med beslutet om bemyndigande avseende förhandlingarna utse förhandlaren eller unionens förhandlingschef beroende på vad det kommande avtalet gäller.
5. Rådet får ge förhandlaren förhandlingsdirektiv och får utse en särskild kommitté, med vilken samråd skall ske under förhandlingarna.

6. Rådet skall på förslag av förhandlaren besluta att underteckna avtalet och, i förekommande fall, att tillämpa det provisoriskt före ikraftträdandet.
7. Rådet skall ingå avtalet på förslag av förhandlaren. Utom i sådana fall då avtalet endast gäller den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, skall rådet ingå avtalet efter att ha hört Europaparlamentet. Europaparlamentet skall avge sitt yttrande inom den tid som rådet får bestämma med hänsyn till hur brådskande ärendet är. Om ett yttrande inte har avgetts inom denna tid, får rådet fatta beslut. Europaparlamentets samtycke krävs emellertid när det gäller associeringsavtal, anslutning till Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, avtal som skapar en särskild institutionell ram genom att samarbetsförfaranden inrättas, avtal som har betydande budgetmässiga följder för unionen samt avtal som omfattar områden för vilka lagstiftningsförfarandet skall tillämpas. Rådet och Europaparlamentet får i brådskande fall komma överens om den tid inom vilken samtycke skall ges.
8. Med avvikelse från ovanstående bestämmelser får rådet, när det ingår ett avtal, bemyndiga förhandlaren att godkänna ändringar för unionens räkning, om dessa ändringar enligt avtalet skall antas genom ett förenklat förfarande eller av ett organ som inrättas genom avtalet; rådet får förena ett sådant bemyndigande med vissa särskilda villkor.
9. Under hela förfarandet skall rådet besluta med kvalificerad majoritet. Det skall emellertid besluta enhälligt när avtalet avser en fråga där enhällighet krävs för att anta interna bestämmelser samt när det gäller associeringsavtal och anslutning till Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.

10. Rådet skall på förslag av unionens utrikesminister eller kommissionen besluta om att tillfälligt upphöra att tillämpa ett avtal samt bestämma vilka ståndpunkter som på unionens vägnar skall intas i ett organ som inrättats genom ett avtal, när detta organ skall fatta beslut med rättslig verkan, med undantag av sådana beslut som kompletterar eller ändrar avtalets institutionella ram.
11. Europaparlamentet skall omedelbart och fullständigt informeras om alla faser i det förfarande som beskrivs i denna artikel.
12. Europaparlamentet, rådet, kommissionen, Europeiska centralbanken eller en medlemsstat får inhämta domstolens yttrande om huruvida ett tilltänkt avtal är förenligt med de bestämmelser i konstitutionen som omfattas av domstolens behörighet. Om domstolen finner att så inte är fallet kan det tilltänkta avtalet inte träda i kraft, såvida konstitutionen inte ses över i enlighet med förfarandet i artikel [N].

Kommentar

Arbetsgrupp VII rekommenderade "att det nya fördraget skall innehålla en enda uppsättning bestämmelser om förhandling och ingående av internationella avtal, där det anges att rådet skall bemyndiga att förhandlingar inleds, utfärda förhandlingsdirektiv och ingå avtal och där det anges vem som skall agera på EU:s vägnar beroende på vilken fråga avtalet gäller".

Om tillämpningsområdet för ett avtal faller både inom det nuvarande gemenskapsområdet och de nuvarande avdelningarna V eller VI i EU-fördraget, rekommenderade arbetsgruppen att "man om möjligt bör sträva efter att ingå ett enda avtal och att förhandlingsförfarandet bör beslutas av rådet på grundval av vilken fråga avtalet huvudsakligen gäller och dess rättsliga grund. I detta avseende skulle rådet också ange vem som skall förhandla på unionens vägnar, t.ex. den person som innehar befattningen som hög representant tillsammans med kommissionen, kommissionen ensam eller den höge representanten ensam under överinseende av en kommitté".

I den föreslagna texten följer man denna rekommendation genom att förfarandet i artiklarna 24 och 38 i EU-fördraget införlivas med det nuvarande förfarandet i artikel 300 i EG-fördraget. Dessutom vidareutvecklar man den för att ta hänsyn till hypotesen att det inrättas en befattning som unionens utrikesminister.

Artikel 34

1. Med avvikelse från artikel 33 får rådet genom enhälligt beslut – på rekommendation av Europeiska centralbanken eller kommissionen efter att ha hört Europeiska centralbanken för att söka uppnå enighet i överensstämmelse med målet om prisstabilitet och efter att ha hört Europaparlamentet samt enligt det i punkt 3 angivna förfarandet för beslut om den ordning som nämns där – ingå formella avtal om ett växelkurssystem för euron i förhållande till andra valutor i tredje land. Rådet får, genom beslut med kvalificerad majoritet på rekommendation av Europeiska centralbanken eller kommissionen och efter att ha hört Europeiska centralbanken för att söka uppnå enighet i överensstämmelse med målet om prisstabilitet, anta, ändra eller upphäva centralkurser för euron inom växelkurssystemet. Rådets ordförande skall underrätta Europaparlamentet om centralkurser för euron antas, ändras eller upphävs.
2. I avsaknad av ett växelkurssystem i förhållande till en eller flera valutor i tredje land enligt punkt 1 får rådet genom beslut med kvalificerad majoritet, antingen på rekommendation av kommissionen och efter att ha hört Europeiska centralbanken eller på rekommendation av Europeiska centralbanken, utarbeta allmänna riktlinjer för valutapolitiken i förhållande till dessa valutor. Dessa allmänna riktlinjer skall inte påverka huvudmålet för det europeiska centralbankssystemet som är att upprätthålla prisstabilitet.
3. Om unionen behöver föra förhandlingar om avtal angående monetära frågor eller växelkursfrågor med en eller flera stater eller internationella organisationer, skall rådet, med avvikelse från artikel 33, med kvalificerad majoritet på rekommendation av kommissionen och efter att ha hört Europeiska centralbanken besluta om en ordning för förhandlingarna och för hur sådana avtal skall ingås. Denna ordning skall säkerställa att gemenskapen uttrycker en gemensam ståndpunkt. Kommissionen skall i full omfattning medverka vid förhandlingarna.

4. Om inte annat följer av punkt 1 skall rådet, på förslag av kommissionen och efter att ha hört Europeiska centralbanken, med kvalificerad majoritet besluta om unionens ståndpunkt på internationell nivå när det gäller frågor av särskild betydelse för Ekonomiska och monetära unionen och om hur denna skall företrädas med iakttagande av den befogenhetsfördelning som anges i artiklarna X [f.d. 99 och Y [f.d. 105].
5. Med förbehåll för unionens befogenheter och avtal om Ekonomiska och monetära unionen, får medlemsstaterna föra förhandlingar i internationella organ och ingå internationella avtal.

Kommentar

Den föreslagna texten återger texten i den nuvarande artikel 111 i EG-fördraget. Endast omnämnandet av ecun ersätts med omnämnandet av euron, och punkt 3 andra stycket återges inte, eftersom det finns en allmän bestämmelse i punkt 4 i utkastet till artikel 33.

Arbetsgrupp VI är medveten om att de nuvarande informella arrangemangen för att företräda euroområdet i internationella organisationer (som är en följd av att bestämmelserna i artikel 111.4 i EG-fördraget inte har genomförts) bör effektiviseras. Några ledamöter anser att detta mål skulle kunna uppnås genom bättre samordning. Andra vill gå ännu längre, även om de är medvetna om att den typ av representation som krävs delvis kan bero på den internationella organisationen. Det finns olika åsikter i arbetsgruppen; en del vill att denna roll huvudsakligen skall innehas av ordföranden för eurogruppen, medan andra föredrar att man genom att införa en bemyndigandeklausul i fördraget följer praxis på det handelspolitiska området och anförtror denna uppgift åt kommissionen. I punkt 4 i förslaget till artikel avgörs inte denna fråga utan rådet får utnämna en företrädare för unionen – antingen ordföranden i Ekofinrådet eller kommissionen, vilket skulle vara mer i överensstämmelse med resten av konstitutionen eftersom den monetära politiken för de medlemsstater som har infört euron är en exklusiv behörighet.

o

o   o

KAPITEL 6: FÖRBINDELSER MED INTERNATIONELLA ORGANISATIONER OCH TREDJE LAND SAMT UNIONENS DELEGATIONER

Artikel 35

1. Unionen skall upprätta samarbete i alla lämpliga former med Förenta nationerna, Europarådet, Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa och Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling.

Den skall vidare säkerställa att lämpliga förbindelser upprätthålls med alla andra internationella organisationer.

2. Unionens utrikesminister och kommissionen skall säkerställa genomförandet av föregående punkt.

Artikel 36

1. Unionens delegationer i tredje land och i internationella organisationer skall säkerställa unionens representation.
2. Unionens delegationer skall verka under ledning av unionens utrikesminister och i nära samarbete med medlemsstaternas beskickningar.

Kommentar

1. *Punkterna 1 och 2 i artikeln är grundade på artiklarna 302, 303 och 304 i EG-fördraget. I uppräknningen av de internationella organisationer med vilka unionen skall upprätta samarbete i lämpliga former har en hänvisning till OSSE lagts till, bl.a. med hänsyn till de förbindelser som upprättats med denna organisation inom ramen för den gemensamma säkerhets- och försvarspolitikens utveckling.*
2. *I punkt 2 fastställs att unionens utrikesminister och kommissionen har ansvaret för genomförandet av de bestämmelser som avses i punkt 1.*
3. *I punkt 3 fastställs att unionens delegationer skall fungera som företrädare för unionen i tredje land och i internationella organisationer.*
4. *Frågan om en gemensam företrädare för euroområdet i internationella finansiella institut kommer att behandlas i utkastet till text om den monetära politiken.*

o

o o

ANDRA DELEN

KAPITEL X: SOLIDARITET

Artikel X (genomförande av klausulen om solidaritet)

1. Rådet skall, på grundval av ett gemensamt förslag från utrikesministern och kommissionen, anta akter som fastställer en ram för genomförandet av den klausul om solidaritet som avses i artikel X i första delen. Dessa akter skall antas i enlighet med de tillämpliga bestämmelserna i konstitutionen.
2. Om en medlemsstat utsätts för en terroristattack, skall de andra medlemsstaterna lämna bistånd på begäran av den drabbade statens politiska myndigheter. Medlemsstaterna skall i detta syfte samordna sina åtgärder inom rådet.
3. Rådet skall, inom ramen för denna artikel, biträdas av Kommittén för utrikes- och säkerhetspolitik och av Ständiga kommittén för inre säkerhet som i förekommande fall skall lägga fram gemensamma yttranden för rådet.
4. Europeiska rådet skall, i syfte att bidra till unionens effektivitet, på grundval av en rapport från rådet regelbundet utvärdera de hot som unionen utsätts för.

Kommentar

Denna artikel följer direkt rekommendationerna från arbetsgrupp VIII om införande i konstitutionen av en klausul om solidaritet, och i artikeln beskrivs tillämpningsföreskrifterna.

I punkt 1 beskrivs genomförandet av denna klausul när det gäller att förhindra terroristhot, skydda de demokratiska institutionerna och civilbefolkningen mot en eventuell terroristattack. Enligt denna klausul skall unionens samtliga instrument utnyttjas, däribland även medlemsstaternas egna resurser, inbegripet militära medel, och förslaget till fastställande av den allmänna ramen skall därför läggas fram gemensamt av kommissionen och utrikesministern. Av samma anledning är det omöjligt att fastställa en enhetlig omröstningsmodell för användningen av alla slag av medel, däribland å ena sidan sådana som för närvarande omfattas av röstning med kvalificerad majoritet, å andra sidan sådana som till exempel de militära medlen vars användning endast kan beslutas med enhällighet. I artikeln fastställs därför förfaranden som överensstämmer med de bestämmelser i konstitutionen som rör förfarandet för antagande av var och en av de akter som kommer att utgöra hela den allmänna ramen. Europaparlamentet kommer alltså spela den roll som föreskrivs i de tillämpliga förfarandena.

När det gäller att bistå en medlemsstat efter en terroristattack är det nödvändigt för staterna att agera omedelbart efter händelsen. I punkt 2 föreskrivs därför att biståndet skall utlösas automatiskt på begäran av medlemsstaten i fråga. Medlemsstaten bör närmare redogöra för dessa behov, och de andra medlemsstaterna skall inom rådet samordna sina åtgärder och de medel som behövs för att komma till rätta med situationen.

I punkt 3 hänvisas till förberedelserna av rådets överläggningar i Kommittén för utrikes- och säkerhetspolitik och i Ständiga kommittén för inre säkerhet. (som bl.a. ansvarar för samordning av de behöriga myndigheternas åtgärder i medlemsstaterna, inklusive polis- och tullmyndigheterna). I själva verket motsvarar definitionen av de bägge kommittéernas uppgifter (artikel 22 i andra delen av konstitutionen, artikel X i andra delen av konstitutionen, avdelningen: Ett område med frihet, säkerhet och rättvisa) de experter som rådet behöver; för att säkerställa att åtgärderna är effektiva är det samtidigt viktigt att de båda kommittéernas yttranden är enhetliga och samstämmiga, och det är av denna anledning som de kan avge gemensamma yttranden. Punkt 4 i artikeln motsvarar den rekommendation från arbetsgrupp VIII där man föreslår att Europeiska rådet regelbundet bör utvärdera hotbilden, så att ett system för tidig varning kan börja fungera.
